

BONAMENTUL

un an . . . 24 Cor.
un jum. . . 12 "
o lună . . . 2 "
Anul de Duminecă
un an . . . 4 Cor.
pentru România și
America . . . 10 Cor.
Anul de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA
Deak Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administra-
ția.
Mulțumite publice și Loc de-
schis costă fiecare ztr 20 fr.
Manuscripte nu se in-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Să ne reculegem.

Vestile ce primim din diferite părți despre mișcarea noastră electorală în comitate și cercuri constatăm cu adânc regret că nu sânt cele mai bune. Trebuie însă să daogăm imediat că nu este vorba de vre-o dispoziție nefavorabilă a masei alegătorilor români, de vre-o scădere a diapazonului sufletului național, și nu ni-am putea plânge, până în momentele de față cel puțin, nici de abuzuri administrative, ci trebuie să acuzăm slăbiciuni proprii și o lipsă de maturitate politică ce se manifestă în șirele cărturariilor noastre în jurul chestiilor personale a candidaturilor noastre.

Asistăm anume, și ceiace e mai regretabilă, asistăm și aceste mase dornice de luptă curată și desinteresată pentru ideile noastre naționale, la un spectacol urit și desgustător de unele dintre persoane pentru căpararea candidaturilor.

Sânt așa de multe candidaturi care încep să se formeze încă din luna noiembrie, și stabile lista definitivă a candidaturilor. S-au făcut candidări prin cercuri, s-au pronunțat asupra lor organizările noastre comitatense, le-a ratificat conferința din Sibiu, lupta aceasta urită și desgustătoare însă totuși n'a încetat, dimpotrivă, numai într'un număr mic al cercurilor candidaturile

pot fi socotite definitive, în majoritatea lor însă curg în toată urîșenia lor respingătoare luptele meschine de intrigi personale, pentru răsturnarea candidaților și în consecințe pentru demoralizarea rândurilor.

De pildă în Caraș n'avem aproape nici o candidatură stabilită încă. Avem însă o mulțime de declarații și din aproape toate cercurile de acolo corespondențe la redacție despre războiul între persoane, cărora firește nu ne deschidem coloanele. Ce sânt acestea, dacă nu simptomele unei dezagreări dureroase a șirelor conducătorilor tocmai acum în fața alegerilor când nevoia este mai mare decât oricând de o disciplină de fier și de o subordonare absolută a velleităților personale în fața interesului mare și general.

Despre Arad, nu vorbim, pentru că nu vrem să ridicăm chestiuni disonante în momentele acestea grele. Am avut totdeauna tăria sufletească de a suporta jgnirile de orice soi, pentru că ne știm ridica până la cel mai înalt grad al impersonalității, și să vorbim de interesele superioare naționale.

Și totuși să adunăm și în Arad, această vorbă putea fi aduse, vor trebui chiar aduse, pentru evitarea istoriei de lucruri în viitor, după terminarea campaniei electorale, condamnarea și înfierarea acestor stări de lucruri se impune însă pentru că ele pot avea cele mai grave urmări pentru viața noastră de partid.

Efectul lor asupra publicului este doar ușor de închipuit. Ce va fi dacă va trece în conștiința publicului convingerea, că supt agitațiunile noastre politice, nu se ascund decât lupte înguste de interese personale, iar nu nobile emulațiuni pentru binele general.

Arta de a conduce un partid nu e ușoară, ea cere mult cumpăt, prevedere, tact și înțelepciune. De aceia în situația aceasta grea, trebuie să se afirme prudența conducerii pentru a înăutura greutățile ce se ivesc.

În ajutorul conducerii trebuie apoi să mai vie un factor: înțelepciunea celor conduși.

În înțelepciunea aceasta noi nu ni-am perdut niciodată încrederea și o avem neclinită și acum. La înțelepciunea aceasta sănătoasă și probată a poporului nostru ne adresăm și acum când vedem în jurul nostru spectacolul acesta urit al micilor partimi într'o luptă mare și sfântă.

Ne punem toată nădejdea în simțul sănătos și treaz al masei noastre, că vor grăbi ele să pună capăt acestor apariții urite și estetice a luptelor noastre, ne mai vorbind de efectul dezastruos ce ar putea să aibă în cazul când ele s'ar prelungi prea mult aflând vrăjmași între frații cari mai ales acum trebuie să-și dea cu toții mâna.

Viața literară.

De H. Chendi.

În contra unui critic zăpăcit — Mai suflă, mă? — Reviste flecărețe. — Reorganizarea »Cumpenel«.

Un tânăr camarad dela »Lupta« a ținut să se îndeletnicească cu figura umoristică a criticului și informatorului Mihalache Dragomirescu. Și foarte bine a făcut. Nu văd nici un motiv pentru care n'am fi în dreptul nostru să ridem în zărele de aici, tot atât de bine ca în revistele bucureștene, de variatele tipuri șterse și zăpăcite, cari pretind să exercite o influență asupra mișcării literare. Aici, ca și alurea, literatura trebuie să fie o grădină cu flori și cu cântec de pri-vigheloaie. Și când în lumea asta a spiritelor frumoase intră, tăvălindu-se peste straturi, o flință giosolană, este interesul gustului public de a pune mâna pe par și a scoate dihania dintre îm-prejmurile acestei grădini.

Acest Mihalache Dragomirescu, în creerii cărui ideile răsar ca bălările în pământul sterp de după șură, a fost acuzat de confratele dela »Lupta«, că este reprezentantul nătângiei pure în critică și că prin tot ce scrie, la sarbedele sale reviste, nu face decât să încurce pe ceilalți — alară doar de Ilie Dăianu al nostru, dela »Răvașul«, care e încurcat de mai nainte. Și ca răspuns la această dreaptă acuzare, scrisă cu gândul curat de a nu lăsa să se strecoare și la noi încâlcățiile și mitocănișmele lui Mihalache, acesta își jură acum și »Lupta« și pe mine și urlă ca din gură de șăpe.

Lăsați-l să urle. Noi nu putem fi decât asori cu cei ce umilesc până la acel grad bunul simț și măsura în critică. Atitudinea noastră nu putea fi decât cea categorică și violentă. Și ca s'o înțelegeți și mai bine, voi povesti aci o legendă, rămasă de pe vremea iobăgiei, foarte potrivită cu cazul de care vorbim.

Cică în Ungaria se introdusese bătaia pentru cei proști și îndărătnici. Dacă cineva, la vre un sfat, sau la vre o adunare publică, spunea o vorbă în deșert; dacă se iveau lăudăroși gurilivi, cari prin purtarea lor jigneau armonia socială, aceștia erau înșfăcați de doi slujitori și din sala de judecată eșea biciul lor. Vinovatul era de obicei așezat cu fața la pământ și loviturile de muștrare îi curgeau în șir peste spate. Iar după un sfert de ceas de bătaie mai eșea și judecătorul și întreba:

— »Mai suflă, mă?«

— »Da, mai suflă«, răspundea cel cu vergeaua, plecându-și urechea spre cel ce se svârcolea supt loviturile i ascuțite.

— »Arde-l mai departe«, zicea judecătorul.

Și loviturile cădeau cu nemiluita. Un vânzolit neputincios. Un geamăt surd și răsete la privitori, — căci privitorii iubesc bătaia ce se aplică fanfaronilor. Iar după un nou interval, judecătorul întreba iarăș:

— »Mai suflă, mă?«

— »Acum sughită«, răspundea cel cu biciul.

— »Arde-l mai departe să-i treacă și de sughit«!

Și iată astfel își lua pe atunci prostul pedeapsa. Astăzi, firește, nătângii intelectuali, scutiți prin legile de apărare a individualității și abuzând de

libertatea cuvântului, cer să fie tratați mai cu răbdare. Mihalache se apără, dă din mâni și din picioare și imploră duhul îngăduinței pentru fără-delegile sale sufleteșii. Ei bine, nu! Cu părere de rău trebuie să mărturisim, că măsura din vremea iobăgiei tot era singura soluție împotriva celor ce cred, că insuficiența nu este o vină, ci o scuză pentru dâșii. Bătaia morală este singura pedeapsă ce se poate aplica acestor îndărățiți obscuranți Blânzi și lertători cu cel cu simțire; penibil de corecți cu oamenii de convingeri; severi și batjocuritori cu cel cinici; dar pururea aspri față de pieile groase, — iată principiile conducătoare în materie de critică literară. Și dela aceste nu trebuie să ne abatem nici odată, mai ales nu, când este vorba de un biet ucenic din antișamb a dlui Maiorescu, de omul care s'a cocoșat la o catedră, fără ca în viața sa să fi scris o singură pagină mai curată și mai înțeleasă de lumea cu scaun la cap.

Persoane de aceste, cari tăbăresc cu tupeu și cu fraze goale asupra publicului, avem mai multe astăzi. Răul este că, pentru a străbate, își pun munca lor nepricepută în serviciul revistelor de tot felul. Aceste reviste se înmulțesc în fiecare lună și se caracterizează prin un ton cu totul flecăreț, mai cu seamă la partea critică. Din multele notițe și recensii, din nedibacele replici în polemică, din stilul greoi și trăgănat al atâtor flecari te alegi cu impresia, că domnia spiritelor șterse de mult n'a fost mai de actualitate ca acum. Nu vedem ciocniri scâpărătoare între inteligențe frumoase, nu găsim eleganța proprie oamenilor culți de astăzi, căci totul e o frământare surdă de cuvinte. Citiți »Falanga«, sau »Facla«, sau »Ro-

Congregația de primăvară a comitatului Arad. Luni în 18 Aprilie, se va întruni congregația de primăvară a comitatului Arad. Apelăm la sentimentele de datorie a membrilor români, rugându-i să se prezinte în număr cât se poate de mare azi, *Duminecă, seara la orele 8, în localitățile ziarului nostru, unde se va ține o conferință prealabilă în vederea atitudinii ce vor trebui să manifesteze în discuțiile cari privesc interese românești.*

In congregație se vor pune în discuție și multele abuzuri de putere ale funcționarilor administrativi; abuzuri cari se comit în vederea apropiatelor alegeri parlamentare, pentru a se zădărnici izbânda candidaților noștri naționali.

Vom cere reglementarea după cuviință a tuturor slujbașilor volnici!

Confirmarea alegerii de episcop dela Caransebeș. Ziarul nostru a fost cel dintâi ziar românesc care a adus știrea pozitivă despre confirmarea alegerii de episcop dela Caransebeș. Confirmarea alegerii e fapt împlinit, deși autograful se va publica numai mai târziu.

Despre această confirmare, »Telegraful român« scrie în numărul său din urmă :

»O telegramă particulară, primită ieri (Joi) după amiază, ne vestește, că Majestatea Sa împăratul și Regele nostru Francisc Iosif I. s'a îndurat preagrațios a întări în demnitatea de episcop ales pentru văduvita dieceză a Caransebeșului pe P. C. Sa, părintele Protosincol Dr. Miron E. Cristea, asesor consistorial în Sibiu. Credem, că știrea va fi primită cu bucurie, nu numai de credincioșii diecezi văduvite, care aproape de doi ani își așteaptă pe mirele ei mult dorit, ci de toți fiil bisericii noastre de pretutindenea, fiind acesta un eveniment, care trebuie să ne înveselească pe toți. Noul arhieru a primit încă ieri felicitări călduroase pe cale telegrafică, dela Excelența Sa ministrul de culte și instrucțiune publică, contele Zichy János, precum și dela o parte însemnată a inteligenței române din loc,

dica și alte periodice de aceste din mica publicitate literară și vă veți îngrozi de atâta balast inutil de cuvinte, îngrămădit de aceste reviste fără rost.

De neajunsurile aceste ne-am dat și noi seama, câțiva înși, când am întemeiat revista »Cumpăna«, cu scopul de a încerca o curățire a atmosferei și a pune valorile la locul lor. Înlăturarea factorilor artificiali și zgândărea anomaliilor multiple a fost unul din întâiele îndemnuri pentru crearea acestei reviste.

Firește, însă, munca e anevoioasă. O atitudine nepărtinitoare e împreună cu supărări. Viața noastră culturală e condusă și ea de mai multe grupări, ale căror interese nu sânt totdeauna comune. Și se întâmplă adeseori ca, pledând pentru un principiu, sau combătând o figură mai influentă, să lovești o grupare întreagă. Neplăceri de aceste am avut și noi de întimpinat, dar am cules din nou învățătura, cât tact, cât stăruință și câtă încredere în forțele tale trebuie să ai, pentru a săvârși o operă folositoare.

Cu aceste rezerve, »Cumpăna« merge înainte. Greutăți administrative o silesc, ce e drept, a renunța deocamdată la forma ei săptămânală și a îmbrăca haina gravă a revistelor lunare. La 9 Aprilie v. va ieși întâiul număr din »Cumpăna« reorganizată, având o întindere mai mare și un număr mai mare de colaboratori. Fiind interesat în cauză, neapărat, nu voi insista asupra rolului ce această nouă revistă lunară a pornit să-l îndeplinească. Citească fiecare și convingă-se singur.

care i-a exprimat cu graiu viu sincerele doriri de bine la meritata înaintare.

Adunare comitatensă în Tirnava-mică. Comitatul Tirnavei-mici a convocat pe ziua de 20 Aprilie n. adunarea congregației comitatense. Membrii congregației, aderenți ai partidului național român, sânt rugați a se prezinta la această adunare în număr cât mai mare, fiind la ordinea zilei chestiuni importante, la care trebuie să ia cuvântul și membri români.

Scandalele din Camera deputaților. Procuratura din Budapesta a prezentat astăzi senatului — acuza pentru cunoscutele scandaluri din camera deputaților. Procuratura acuză, pe baza instrucției polițiale, pe foștii deputați Zakariás, Hoffmann Ott, Markos Gyula, Madarász, Dr. Beck și Eitner Zsigmond.

Ședința Reichsratului. După ședința agitată de alaltieri camera austriacă a avut ieri o ședință relativ mai liniștită. S'a continuat discuția împrumutului de stat. Întâiul orator, deputatul Habermant (socialist) spune că gospodăria de stat a Austriei e o rea pildă pentru provincii. Finanțele statului se apropie cu pași repezi de un inevitabil faliment. Baronul de Chiari desfășură păreri naționalistilor germani și condiționează voturile acestora de lămuririle ce va da ministrul în ședința comisiei financiare. În numele socialiștilor creștini deputatul Steiner promite guvernului de asemenea un sprijin condiționat de lămuririle ce va da ministrul de finanțe despre cauzele cari au necesitat împrumutul.

Oratorul cehilor, Bakvaj, spune că nu se încrede în guvern. Arată plângerile cehilor și spune că aniversara a 80-a a nașterii monarhului nu s'ar putea sărbători cu nimic mai demn decât cu o pace cinstită între cehi și germani. Ca acest lucru să fie cu puțință roagă pe ministrul Bienerth să și retragă proiectele naționaliste (Vii aprobări pe băncile cehilor.) După ce mai vorbesc apoi, contra proiectului, deputații ruteni *Oponevski și Hudetz* (din Galizia) propunerea pentru încheierea discuției se primește între protestările zgomotoase ale cehilor. Proiectul împrumutului este transpus spre dezbateră comisiei financiare și se trece la discuția punctului doi: *regulamentul de serviciu al funcționarilor de stat.*

Vorbește întâi *Glöck*, apoi cavalerul de *Vukovits*, care tratează chestiunea căii ferate de joncțiune din Dalmația și spune că în cluda repetatelor somații ale guvernului austriac, Ungaria n'a început încă lucrările căii ferate din chestiune, deși în înțelesul pactului luase asupra-și sarcina acestor lucrări și deși, edificarea trebuia să înceapă deja în 1908. Cere convocarea de urgență a juriului stabilit în pact pentru ca să invite pe guvernul ungar a-și împlini îndatoririle ce luase asupra-și. Discuția este întreruptă apoi și se anunță cea mai apropiată pe Marți, săptămâna viitoare.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboască, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onoratul public că la cererea prețurilor curente sau la ori-ce cerere sau cumpărare să se provoace că adresa firmei a cetit-o în — — ziarul »Tribuna« din Arad. — —

Conflictul constituțional din Anglia.

Conflictul dintre cele două camere ale parlamentului englez a ajuns într-un stadiu: camera comunilor a primit majoritate de peste 1000 de voturi pentru trei rezoluții prezentate de guvern, camera lorzilor e despoiată de dreptul de veto în chestiile financiare și i se restituie drepturile în chestiile celorlalte legi.

Guvernul a prezentat camerei trei rezoluții de veto. Cea dintâi cere ca pe viitor camera lorzilor nu putea refuza votarea proiectelor de nanciare. A doua rezoluție spune că proiecte de lege vor intra în vigoare considerate la hotărârile lorzilor, dacă fost primite de camera comunilor în sesiuni consecutive; singura restricție dela prezentarea întâi a proiectului va fi votarea a treia să treacă cel puțin A treia rezoluție spune că sesiunea mentară se reduce dela 7 la 5 ani.

Cea din urmă dintre aceste trei rezoluții a fost primită ieri noaptea cu 331 voturi contra alor 236. Deputații socialiști și naționaliști irlandezi au votat cu guvernul.

Îndată după primirea acestei rezoluții, guvernul a prezentat camerei proiectul de lege formal despre suprimarea dreptului de veto al Camerei lorzilor.

După votările din zilele trecute, nu poate fi îndoială că și proiectul acestei lege va fi votat din partea camerei lorzilor. Ce se va întâmpla însă dacă camera lorzilor, cari sânt aproape fără excepție contrari guvernului, respinge proiectul de lege?

Ministrul președinte Asquith a făcut în privința aceasta declarații categorice.

»Dacă lorzii vor respinge rezoluțiile de veto, guvernul va face lege fără nare propoziții cu privire la garanțiile cesare ca aceste rezoluții să devină Dacă însă guvernul nu va fi în stare să ducă aceasta la îndeplinire, își va da *misia sau va disolva parlamentul.*

»Garanțiile« guvernului englez nu sânt greu de ghicit; guvernul va propune gelui numirea alor 500 de peers noi.

Șeful opoziției, Balfour, răspunzând prim ministrului, a declarat fără încunjur că opoziția va duce lupta înainte.

»Cea ce d. prim-ministru numește *ranții* — a Balfour, — nu înseamnă decât *numirea ca peers alor 500 de vizi ne-vrednici de această demnitate*, cu alte cuvinte nimicirea totală a constituției.

Prin votarea acestor trei rezoluții, dintre cele două camere a ajuns la un punct decisiv. Guvernul și-a asigurat votarea getului și va putea intra într-o nouă campanie electorală cu sorți de izbândă mai favorabile decât mainainte.

Acest succes al guvernului Asquith în însă un succes deplin, căci a fost dobândit numai prin o concesie făcută irlandezilor. Partidul deputaților irlandezi naționaliști supt șefia lui Redmond e astăzi stăpân pe situația parlamentară, pentru voturile sânt hotărâtoare. Guvernul era hotărât să prezinte mai întâi proiectul de lege de buget, dar irlandezii au cerut ca mai întâi să se lămuriască raportul dintre cele

...mere — și guvernul a cedat pentru a-și figura voturile lor.

Partidul irlandez care luptă pentru »home-rules«, fâgăduit și de guvern, vrea să în- pângă înainte de toate puterea lorzilor cari ant cei mai energici apărători ai uniunii și ofită, în interesul acestei ținte, de lupta între cele două partide istorice. In orice caz, parlamentul englez se apro- ie de o perioadă în care naționalitățile vor junge factori hotărâtori.

Scrisori din București.

Glume proaste — Liga pentru apărarea credinței strămoșești. — Rolul preoților la sate. — Pseudo gazetar i ovrei.

București, 2 Aprilie.

Ziua de Intâi Aprilie, ziua, în care se joacă arsele cele mai caraghioase și se fac cele mai nostime păcăleli, nu putea să treacă nici anul acesta fără năstăvurile ei. Un confrate bucureștean, voind a produce puțin sânge rău di ecției generale a siguranței statului a publicat următoarea informație:

»Acea de ce se temea guvernul dlui Brătianu, s'a întâmplat. Cetățeanul Chr. Rakovki este în fârșit intrat în țară și acum este în mijlocul nostru.

Astăzi la oarele 12, doctorul Rakovski în tovârșia avocatului său, dl Const. Milie, directorul nostru, va aviza par hetul general în scris, de posibilitatea sa în țară, arătându-i că a călcat decretul de expulzare, și că cere să fie adus înaintea instanțelor judecătorești, pentru a dovedi judecătorește, că expulzarea sa este un act ilegal, deoarece ea s'a aplicat unui cetățean român.

La ediția III-a a Adevărului vom da celelalte fără amănunte.

Fără trezie năstăvii. Si patricul bucureștean a gis mult de lipsa de energie a gândușului cu autoritatea. De altfel chiar dacă șurea ar fi fost »de virată«, ce rezultat putea să aiba menirea lui Rakovski în țară decât, în cazul cel mai bun, trimiterea lui din nou peste graniță. Până aici gluma de »Dimineața«. Astăzi publică încă o glumă și mai proastă, care de astă-dată e privitoare la »Tribuna«. Și cred că ar trebui să li se dea Kohn-fraților o desmintire, pe care să n'o uite curând. Mă rog, ce rost are următoarea tendințioasă telegramă din Budapesta, pe care »Dimineața« o publică în numărul de astăzi? :

Budapesta, 1 Aprilie. — Ziarul »Tribuna« din Arad a dat în numărul său de Miercuri o orientare greșită în chestia atitudinii partidului naționalităților la alegerea viitoare în chestia tratativilor cu guvernul.

Intre altele ziarul a spus că comitetul centrul electoral român va dirija pe unii dintre alegătorii români ca să voteze pentru candidații guvernului.

Știrea aceasta apărută în »Tribuna« a fost imediat comunicată de către agenția de informațiuni »Keleti Ertesítő« tuturor ziarelor maghiare din Budapesta cari acum o interpretează în diferite moduri.

Ziarul socialist »Népszava« pe tema acelei știri greșite face imputări partidului naționalităților că s'a hotărât să susție la alegeri candidații guvernului, când știut este că și la alegerile trecute, totdeauna când s'a încheiat vre-un pact între guvern și naționalități, guvernul nici odată nu s'a ținut de promisiunile formal date.

Ziazul »Lupta« care este organul autorizat al partidului naționalităților remarcă această orientare greșită dată de ziarul »Tribuna«, orientare ce poate duce la rătăcirii păgubitoare.

Tendențiozitatea acestei știri este evidentă. Ne-o explicăm foarte ușor având în vedere spiritul curat național în care e redactată Tribuna, această »mândrie a presei române de pretutindeni« cum a numit-o Viitorul. Și, de, sânt multe ziare românești, cari nu pot suferi nimica ce este național românesc.

Cu ocazia descoperirii uneltirilor călugurilor catolici din România, uneltiri cari au succes până în a aduce cele mai grave calomni la adresa mitropolitului primat al țării s'a văzut odată mal mult necesitatea înființarea unei ligi pentru apărarea credinței noastre strămoșești. În protestul doamnelor române s'a arătat pericolul ce amenință biserica noastră din partea catolicilor și s'au cerut măsuri energice din partea statului. Aceste măsuri nu vor putea avea însă nici un efect câtă vreme societatea nu va da statului concursul său. Lupta în contra proz litismului trebuie să o formeze societatea românească.

Doamnele române, cu ocazia audienței ce au avut o la mitropolitul primat, au făcut înaltului prelat propunerea de a înființa, cu ajutorul tuturor arhierilor din țară, o ligă a femeilor române pentru apărarea credinței strămoșești. Propunerea aceasta a fost salutată din toate părțile cu însufiețire. Presa nelinstreinată sprijinește ideea și laudă în termeni elogioși inițiativa. Astfel în curînd se va forma această ligă, dela activitatea căreia se așteaptă multe rezultate binefăcătoare. Intre altele ziarele naționale scriu că liga aceasta »va fi chemată să deslege importanta problemă a educației fetelor noastre, și să se gîndască la întemeierea unor școli model, cari ar înlocui pe succes școala călugărilor catolice, în rolul, pe care l au pentru cultura și educația fetelor.

Odată mai mult se dovedește însă marea păcat pe care clerul român l'a făcut, negînd partea, pe care în alte biserici se pune mai mult preț: Predica. Să nu se uite că dacă preoții catolici au reușit să facă »cuceriri« pentru biserica lor, aceea ta au făcut-o în primul rând prin pu-tea ea cuvîntului. Dumineca și sâmbăta bisericele catolice din București sânt pline de lume. Nu pot accepta lucrul acesta din partea clericilor noastre. La noi lipsește predica, și este interpretarea evangheliei. În această direcțiune cred că ar trebui îndrețată atențiunea conducătorilor bisericii române: să caute a înaltește acestei biserici predicatori, cuvîntători culti și pricepuși.

Tot mai multă importanță începe a se da rolului preotului la sate. El nu este numai un mîngăetor al sufletului, ci în același timp rolul lui este de-a îngrijii, ca un adevărat părinte, și de sănătatea credincioșilor săi. Până acuma farmaciile rurale erau date în satele din România primarilor și notarilor. După o nouă dispoziție însă de acum înainte aceste farmacii vor fi date preoților, cari vor putea îndeplini și funcția de agenți sanitari. Măsura aceasta este cât se poate de laudabilă. Ea este menită a pune pe preoți în contact și mai strîns cu credincioșii lor. Pentru o serioasă pregătire a viitorilor preoți pentru noul rol ce li-se dă, se va da de acum înainte în seminarul o mal mare importanță studiului igieniei. Pe lângă seminarile de teologie se vor înființa infirmerii, la cari seminarștii vor face practica necesară. La aceste infirmerii un medic expert va iniția pe teologi în stabilirea dingaozel principalelor boale, arătându-le și modul combaterii lor. Măsura aceasta, pe lângă enormul serviciu adus populației rurale, va avea ca efect și ridicarea prestigiului și a autorității preoților în fața sate- nilor. În satele, în cari nu există biserică acest rol va fi încredințat învățătorului.

Există în București o sumă de indivizi fără de nici un căpătâi, cari nu trîesc decât din expediente, din înșelătorii și șantajii. Aceștia spionează ce se petrece în familii, fac pe agenții secreți, se dau drept ziariști și amenință și terorizează pe

acela, cari au interesul de a se nu se da la lumina anumite fapte, storcînd în chipul acesta sume însemnate dela cei naivi. Această specie de indivizi sânt o adevărată pacoste pentru societate. Și întru cât ei se dau de cele mai multe ori drept gazetari, contribuiesc mult la știrbirea bunului nume al adevăraților ziariști. De aceia s'a pornit o adevărată goană în contra acestor fel de indivizi.

Astfel secția a doua a tribunalului de Ilfov a condamnat eri la câte 15 zile închisoare pe pseudo-gazetarii evrei Benjamin Silberstein și E. Matias, de meserie șantajști, cari, fără a lucra ceva, trăiau de minune din teroarea ce o exercitau asupra celor naivi. Cazul, pentru care au fost condamnați este următorul:

Luna trecută au ars casele negustorului Fălnaru. Cauzele incendiului n'au putut fi stabilite. Cel doi pseudogazetarii evrei s'au prezentat însă la Fălnaru, declarînd că ei au probe cumcă el și ar fi pus foc caselor, spre a putea încasa suma pentru care acelea erau asigurate. Totdeodată l-au amenințat că, dacă nu li-va da o respectabilă sumă de bani ei vor »publica la gazetă« tot ce știu în această privință. Negustorul terorizat de acești bandiți moderni, știindu se nevinovat, a reclamat cazul parchetului. Iar »ziariștii« ovrei se vor gîndi în cele 15 zile probabil la alte atacuri, pe urma cărora poate »va eclera« ceva.

Ar trebui cred ca chiar ziariștii să formeze o ligă în contra acestui fel de indivizi, cari nu fac altceva decât compromit numele de ziarist în fața publicului. Correspondent.

Situația politică.

Arad, 16 Aprilie.

Acuzele ziarului »Népszava«.

Fată cu infamiile ce le debitase alaltăieri ziarul socialist »Népszava« la adresa fruntașilor români din Arad, ziarul alcățuit prin autor e un »herocit parazit« din Arad, doi redactori ai noștri, cari se aflau întâmplător în Budapesta, au dat o declarație mai lungă în numitul ziar, dovedind cu fapte absurditatea acuzelor aduse împotriva noastră și a fruntașilor noștri din localitate. Ziarul Népszava în ciuda dovezilor neîndoioase ce cuprinde declarația, dovezi cari ar fi lămurit definitiv prin claritatea lor pe oricine, fie cât de străin de frământările noastre, săruie și mai departe în reaua lui credință, menținându-și bănuiala absurdă că am fi încheiat o învoială cu cel mai declarat dușman al nostru, cu contele Tisza. Dacă numitul ziar își face din reaua sa credință o virtute — îl privește și noi îl lăsăm la aprecierea cetitorilor săi. Aici reproducem spre orientare declarația redactorilor noștri :

Este adevărat că Vasile Mangra, care odinioară era unul din conducătorii români din Arad, a fost proclamat la Ceica candidat ilszaist. Vasile Mangra însă nu s'a declarat încă dacă primește ori nu candidatura. Cu toate acestea românii din Arad au rupt cu el orice legături, în ziarul lor l-au atacat și »Tribuna« la somat la loc de frunte să se declare, dându-i un termen de 8 zile. Că ce este răsplata tradării lui Mangra, bineînțeles nu putem să știm și pe noi nici nu ne interesează mult asta, deoarece lucrul principal e însăși tradarea.

FABRICA DE OBLOANE JALUSINE DE ESSLINGEN CONTRA RAZELOR SOLAR ȘI STORURI

RONA ERNŐ BUDAPEST TELEFON 23-85

I ZABELLA UTCZA 47. TELEFON 23-45.

Conform articolului d-voastră directorul seminarial Roman Ciorogaru, — »cealaltă moașă a pactului« — ar fi să capete în înțelesul pactului de îndată ce Mangra va fi numit episcop, situația lui înzestrată cu 10.000 coroane. La aceasta răspunsul nostru este, că chiar dacă s'ar înființa episcopia Orășii, partidul național român va lua în modul cel mai hotărât o atitudine potrivnică lui Mangra și nu l-ar alege episcop. Presupunând — fără să admitem însă — că ar fi ales, Vicariatul episcopesc ar înceta de sine, căci doar întreaga lui menire e tocmai îndeplinirea agendelor episcopale. Dar iată un fapt, care la aparență adevărește că aradianii în secret l-ar sprijini pe Mangra: Aurel Grozda, candidatul oficial al partidului național român, a renunțat la candidatura sa. Iată deci — zice informatorul d-voastră că aradianii l-au înduplecat pe Grozda să renunțe la candidatură, ca astfel din calea alegerii lui Mangra să dispară orice piedecă. Apoi pe d. Grozda, după cum știm noi l-a determinat pentru acest pas singur fostul deputat Ioan Suci și din considerații referitoare la referințele personale ale d-lui Grozda. Ceilalți conducători români din Arad n'au aprobat hotărârea lui Grozda și când el ceruse *Tribunii* să-i publice declarația de renunțare, a fost refuzat din partea ziarului și din motivul că e în interesul nostru politic ca publicarea renunțării să se amâne până când partidul va fi găsit un nou candidat ca astfel Mangra să nu rămâie nici o clipă măcar fără contracandidat naționalist.

Românii din Arad sprijiniseră cu prilejul alegerilor din urmă pe *Müller Károly* din motivul că, fiind mic numărul alegătorilor români, nu puteau alege un deputat român. *Müller Károly*, în tocmă ca mulți alți candidați coaliționiști, se da pe atunci drept aderent al votului universal, față de celalți candidați cunoscutul șovin *Komjathy*. *Müller* și-a avut niște discursuri în Banca românească *Victoria*, aflăm numai acum din *Népszava*; împrejurarea asta n'a putut deci să influențeze întru nimic votarea.

Că cu cine vom vota la Arad cu prilejul alegerilor iminente, încă nu e sigur, deoarece românii din Arad n'au luat încă nici o hotărâre în privința asta. Probabil că vom pune un candidat român al nostru, tocmai în scopul de-a l-se creia astfel contelui *Tisza* greutate și să-i cauzeze eventual plăcerea unui balotaj. E sigur însă, că dintre români — cu excepția poate a trădătorilor — nimeni nu-și va da votul pentru contele *Tisza*. Atâta cel puțin e absolut sigur chiar și înainte de a se lua o hotărâre. Acestea sânt »condițiile secrete« ale »pactului«, pe care l-au încheiat românii din Arad cu contele *Tisza*.

În același timp cu desmințirea dată de redactorii noștri a apărut și un comunicat oficios al guvernului, în care se desminte asemenea existența oricărei învoielii între partidul național român și guvern. Coincidența asta a desmințirilor dă porniri ziarului *Népszava* de a bănuși cu orice preț un nou prilej de nedumerire artificială.

Stăruința asta neobosită a ziarului socialist tradează de departe dorința urită de a ponegri cu orice preț curățenia flămurei noastre.

Consiliu de miniștri.

Azi înainte de ameză a avut loc consiliul de miniștri, în care — după cum am

anunțat deja — s'a fixat termenul publicării alegerilor parlamentare, s'au stabilit candidaturile oficioase, s'au luat hotărârile necesare pentru complectarea cabinetului și pentru numirea secretarilor generali în posturile încă vacante și s'a discutat atitudinea ce vor lua reprezentanții guvernului ungar în consiliul de miniștri comun, Joi, săptămâna viitoare.

La consiliu a luat parte și secretarul general dela interne, *Jeszenszky*. După cum se anunță din izvor autentic, publicarea alegerilor se va face numai la sfârșitul acestei luni, ceea ce confirmă știrea că alegerile se vor face numai la începutul lunii Iunie.

Ministrul Lukács la Viena.

După consiliul de azi ministrul de finanțe, *Lukács*, a plecat la Viena, unde mâne vor urma tratative, în chestia bugetului comun, cu ministrul de finanțe austriac, precum și cu miniștri comuni. Luni *Lukács* va merge la Semering, iar Joi va lua parte la consiliul de miniștri comun.

Contele Khuen la Monarhul.

Contele *Khuen* — după cum am anunțat ieri — va pleca săptămâna viitoare la Viena și se va înfățișa în audiență specială la monarhul pentru a raporta despre hotărârile consiliului de azi. Tot atunci va lua și el parte bineînțeles la consiliul de miniștri comun.

Baronul Bánffy pentru votul universal.

În truda lui zădarnică de-a se reînălța acolo unde odată ironia stărilor constituționale degenerare din țara noastră îl înălțase în jocul ei crud, baronul *Bánffy* se leagă acum de votul universal și vrea să se înălțeze pe coborâre. Faimosul jandarm care stătuse odată în fruntea țării vrea adică să organizeze și el o ligă pentru propaganda votului universal. În acest scop el a și chemat pe mai mulți foști deputați la locuința sa, unde a avut azi loc o consfătuire intimă. Iată-ne încă odată nevoiți să ne reamintim: *Timeo Danaos et dona ferentes!*

»Die Zeit« contra guvernului.

Ziarul vienez »Die Zeit« atacă azi în articol de fond guvernul lui *Khuen*, fiindcă acesta s'a întovărășit cu contele *Tisza*. Contele *Tisza* aduce în luptă numai un capital negativ, pe când contele *Khuen* unul pozitiv și anume *votul universal*. Contele *Tisza* va produce falimentul acestei firme hibride.

Campania electorală.

Presă opozițională a început să se plângă împotriva jandarmilor cari pun piedeci în calea candidaților opoziționali. Se plânge în același timp și împotriva corupției și acuză guvernul că-i prigonește pe s'ujbașii săi cari nu vreau să-i fie agenți electorali.

Ce să mai zicem atunci noi?

Adunarea poporală în cercul Oraviței.

În Dumineca Floriilor, 24 Aprilie n., va avea loc o mare adunare poporală în comuna *Cacova*, la orele 2 d. c. Cu acest

prilej se va proclama și în mod oficial didatura partidului național-român în electoral al Oraviței.

O deam...

D. Dr. *Nicolae Zigre*, avocat în Mare, ne trimite desmințirea de joasă publică cu cea mai mare plăcere, că de ne părerea de bine că știrea »Nagyvárad« nu corespunde adevărului ne putem însă suprima indignarea cum lucrează noul partid al »muncii« alegând în comitetele sale și de alte vederi politice, fără să le voirea prealabilă.

Iată și declarația:

»Abla acum am aflat că și ziarul *D. V.* gistrat știrea că eu aș fi notar sau secretar al partidului »muncii« din comitatul Bihorului.

Vă rog să publicați în prețutul *D. V.* eu nu sânt nici notar, nici secretar, și nici membru al partidului amintit și n'am auzit la nici o adunare a acestui partid.

Mulțumindu-vă etc... *Dr. N. Zigre*, avocat

Tâmbălăul dela Chișineu

Ni se scrie: Azi și-a desfășurat la Chișineu programul candidatul ungar, contele *Wenckheim*. Cu bani grei oamenii lui au cucerit sătele și au izbutit să închiriază vreo de trăsuri să facă tâmbălăul măzarvă. La intrarea în Chișineu contele a fost întâmpinat de-un banderiu de călăreți. Înșurubă însă a lipsit cu totul, ba deopotrivă, pe tot cursul până la locul de adunare contele strigat: *Abzug!* Călăreții au fost și ei bine țifții bleșii, precum plășii au fost toți, până unul, cei cari au luat parte la adunare. Alții au fost de față în număr nelăsat să trebați unii că de ce-au venit la adunare, răspuns:

— D'apol domnule, nu-l prost cine cîci-l prost cine dă! La alegeri știra noi cu să votăm!

Contele a vorbit, neînțeles de nimeni, un rește. Cuvintele lui au fost tâmbăcite într-o mănescă stălcită de renegatul candidat de tar, *Suciu*.

După adunare, pe drumul de țară către codor, s'a repercutat cu tot mai multă înșurubă țire strigătul:

Trăiască deputatul nostru Octavian Goga!

Mâne cercul Chișineului va avea iarăși o doită sărbătoare, căci mândrul nostru candidat *Octavian Goga* va veni iarăși în mijlocul nostru să ne însuflețească și să ne arate că care singură duce la fericirea neamului românesc.

Din cercul Marghitei

Din acest cerc al Bihorului, locuit în mare parte de români, ni-se trimite din partea un preot un răspuns la o corespondență mai veche publicată în ziarul nostru de un alt preot al aceluiaș cerc electoral.

Corespondentul nostru și-a exprimat în scrisoarea sa mahnirea și durerea că numerosul popor românesc din Bihor e lipsit de adevărați prietini și luminători. În răspunsul cel primit de această corespondență, un alt preot vine și cunoșcând stările triste din Bihor — îl la înțelegare pe fostul deputat *kossuthist*, candidatul acum: *Szatmár Mór*. D. Preot mai face apoi observație cam ciudată. Scrie anume: »Stăm pragul alegerilor. În cercul nostru, până nu

Gulere
și
Manșete.

Numai calitate bună.

Marca lanț.

SUC. EMMER FERENCZ

Weismayr Ferencz

Timișoara, centru, strada Hunyady

Aprilie n. 1910

conferința electorală din Sibiu, avem 2
 pe unul guvernamental și pe unul kos-
 dar nici unul nici altul după cum noi am
 (înțeleg votul) nu ni e de prisos, — așadar
 avem să alegem (? Red).
 să înțelegem pe deplin rostul acestor de-
 ne exprimăm numai mirarea că d. părinte
 de decât alternativa: de a alege pe kossut
 sau pe guvernamentalul și uită că mai e
 de-a nu vota pentru nici unul!
 cercul Marghitel s'a fixat de altminteri și
 datură națională și datorită luminătorilor po-
 să să îndemne alegătorii să voteze pentru
 datul român.
 că și d. părinte care ne-a trimis răs-
 de azi va fi unul dintre sprijinitorii can-
 datului național.

Deputațiunii țărănești prin Budapesta.

Correspondentul nostru din Budapesta ne

următoarele :

urile campaniei electorale românești ajung
 aici în capitală și nu scapi nici aici de im-
 penibilă a ticăloșiei unora dintre noi. Așa
 că mă plimbam ieri în Cișmigiu Bud-
 în *Városliget*. Nu știu ce-mi abătuse să o
 pînă mîrînd cu vre-o doi prieteni printre minu-
 le distracțiilor populare și cinematografuri,
 fermecate, bălauri cu ochii lucind de elec-
 circuri și scrîncioburi americane. Ser-
 cerai majori cu inevitabila bucatăreasă de braț,
 tări cu floarea roșie la butonieră, haimanale
 berbedei fără lucru. Și printre publicul acesta
 variat iată lucind de departe — un res-
 bil briu roșu de protopop românesc.

O fi vre-un sirb, zic, ba nu-i că-i cu țărani
 el în cunoscutul port bănățenesc din gra-
 Bănatului, cu cojoacele de piele roșcată cu
 azuri și șireturi multe. Protopopul înalt cam
 și slab cu barba brună, apoi un surtucar
 și scurt, tip de negustor, de crîșmar sau
 zeva, un țaran gros, înalt și volnic ca un
 arat emb-palat, o trada...
 țărani din Bănat și vre-o doi țărani
 mici la stat.

preșie curiozitatea nu ne lăsa să nu ne dăm în
 cu ea cu ei. Când înălțămte aici pe un român
 provincie, mai ales pe vre-un țaran, inima (î-
 mple de o particulară bucurie, pe o clipă
 um simți parecă acasă între ai tăi și nu te poți
 să nu-i zici ceva.

— Sătești din Bănat așa i?
 — Da din Bănat, răspuse țaranul cel volnic.
 — Din țara lui Burdea și Șeghescu, zic, din
 țării...

— Din partea Oraviței.
 — Da-i mai faceți deputat pe Șeghescu?
 — Cum nu, că i om de omenie. Tocmai de-
 ceia am venit aici să l facem deputat la noi.

— Pe porcul ăla de căne, izbucni unul din
 țarării mei,

— E om mai de omenie ca d voastră, răs-
 puse negustorul cu cinism.

— O înjurătură îmi scăpă, apoi le întoarserăm
 repede spatele. Ce era să facem în fața insulte-
 ? Revolta, scârba și descurajarea ce ne cu-
 prinsese de atîta mișelie era mai puter-
 nică decât să le mai putem răspunde. Numai
 odată când mă ultai înapoi, mai răsări peste cel-
 laltî barba protopopului de al cărui nume nu
 puterăm afla. Poate vre-un român de omenie din
 cercul Oraviței va ști să ne spule numele păstor-
 ului care își duce turma la rușine și prosti-
 tuje.

Abea făcurăm însă vre-o câteva sute de pași
 ne răsări un nou grup de vre-o 20—30 de țar-
 rani înainte. Pe obielele albe ce luceau departe
 îi cunoscurăm imediat; erau din comitatul Ara-
 dului. În frunte doi surtucari: notarul comunal
 și d. — Dr. *Tagányi*. Eram tocmai pe lângă
 stațiunea tramvaiului suteran care, eșind din
 scorbura lui, aici se oprește. Oprirăm un gru-
 pușor, pe când ceilalți trecură înainte. Aflarăm
 dela ei că au venit ca să li-se dea un »pământ
 cămărășesc» și sînt din Măndruloc. »Candida-
 tul» lor le-a făgăduit să le facă rost de pămînt-
 tul dorit.

— Da să nu-l votați pe el, ci pe d. Goldș!
 — Apoi cum ne o da el așa i om da și noi,
 zise în doi peri unul.

Apoi adaugă cu glasul coborît :
 — Noi sîntem jurați toți că votăm pe-al no-
 stru, numai vre-o câțiva înși sînt ticăloși din-
 tre noi.

În orice caz aradanii mi au făcut impresie mai
 bună ca bănățenii. Erau mai cuvințioși și privi-
 rile lor erau curate. — Din sufletul lor nu ieșea
 acel suflu de cinism care ne-a izbit atît de du-
 reros la bănățeni.

Am plecat tăcuți și indispuși din imensa gră-
 dină. Venisem să ne veselim la înmîna scînteie-
 toare a primăverii, la verdele proaspăt ce incol-
 țește și în seninătatea impresiilor noastre s'a pi-
 curat o picătură de venin tulburându-ne frumoa-
 sele impresii de o adîncă amărăciune. Nici aici
 nu scapi de valurile murdare ale ticăloșiei noas-
 tre.

Și gândul nostru se îndreaptă către mîile de
 țărani români, cari au rămas acasă. Într'înșii
 avem nădejdea că vor fi mai buni, mai curați și
 vor respinge mamonul și și vor face datoria.

Burdia la Caransebeș.

Ni-se scrie: »În 14 Aprilie și-a ținut în Caran-
 sebeș în hotelul »Lichtneckert« discursul de pro-
 gram Burdia, candidatul partidului de muncă, în
 prezența unei asistențe de abia 100 de inși; și
 aceștia fiind mai mulți aderenți personali (jidani
 etc.) ai lui, pe cari dînsul i-a ridicat la posturi,
 cu puterea regimului păcătos al coaliției. Au fost
 de față și niște țărani români beți, cari abia stă-
 teau în picioare, ba dormiau pe scaune ameții
 ce erau de vinarsul constituțional.

O fracțiune din partidul social-democrat din
 Caransebeș și riște țărani naționaliști încă au
 luat parte. Aceștia la intrarea lui Burdia, au iz-
 bucnit însă în proteste atît de zgomotoase încît
 Burdia nu a putut să și înceapă discursul.
 Strigăte de »Să trăiască volul universal!«
 »Să fie votul universal!« au răsunat înje-
 lînd de 10 minute.

Deși poliția a luat măsuri să nu se dea
 și elemente contrare cari să-l conturbeze, rene-
 gatul Burdia în rostirea discursului său, vre-o
 câțiva socialiști cu fanizul totuși au intrat în sală
 și cu strigăte »Jos cu Tisza!« »Trăiască volul
 universal!« au continuat demonstrațiile încît Bur-
 dia nu a fost în stare să ajungă la cuvînt multă
 vreme.

Vorbirea de program a renegatului Burdia nu
 a avut nici un conținut. S'a lăudat pe sine în-
 suș spunând că bine a făcut el și are de gînd
 și de acum înainte să facă pentru neamul ro-
 mînesc.

S'a declarat aderent al votului universal! Când
 a rostit și minciuna asta, socialiștii și naționa-
 liștii au izbucnit în strigăte: »Minți!« »Și la
 prima alegere așa ne-ai amețit!« »Jos cu Tisza!«
 Și iară s'a început gălăgia de a trebuit să inter-
 vină poliția pentru liniștirea spiritelor.

Suma sumarum, s'a putut constata că Burdia
 în Caransebeș a pierdut din băte, căci nici în
 țara lui nu mai are preț.

Drept aceea avem nădejde, că dacă ne punem
 puțin la luptă ne va succeda a curăți aerul veni-
 nos de aici.

Și noi românii de aici din Caransebeș sîntem
 dornici de a schimba stările de aici, să vedem
 înlăturați renegații, cărora nu le este rușine a se
 numi români, și când e vorba de fapte, apoi se
 trag în lături și lucră contra intereselor națiunei
 românești.

Ne trebuie însă un candidat, cu care însufe-
 liți să putem intra în luptă, și cu a cărui nume
 putem duce cu siguranță stindardul la izbîndă.
 Așteptăm să ne vină candidatul dorit!!!

Lista guvernului.

Azi s'a publicat o nouă listă de candi-
 dați guvernamentali. Între ei se găsește con-
 tele *Zichy*, ministrul de instrucție, la *Nagy-
 barom*. Apoi la *Bonyhád* faimosul *Perczel*;

la *Szombathely* ministrul de justiție *Szekely*;
 la *Körmend* scriitorul *Kozma Andor*.

Candidaturi ungurești.

Cocota, Cercul are până acum trei candidați
 guvernamentali: unul oficios, contele *Woracziczky*,
 și unul ne-oficios, contele *Gyürky*. Impotriva lor
 candidează, cu program justhist, Dr. *Petru Ro-
 manov*.

Făget. Candidatul guvernamental oficios e,
 cum anunță ziarele ungurești, fostul deputat (pe
 vremea liberelilor, dr. *Nemes Zsiga*, avocat în
 Arad).

Baia-Mare. Impotriva kossuthistului *Földes*
Béla a candidat guvernamentalul *Csaba Adorján*.

Ighiu. Impotriva candidatului național român
 domnul Dr. *Alexandru Valda* va candida *Simon*
Aurel și *Szász József*, candidatul oficios al par-
 tidului guvernamental.

Scrisori din Paris.

Foi și foi. — Estampe. — În »Cabaretul
 Neantului«. — Petrecere sinistră. — Afară...
 — În Luxemburg. — Alegerile electorale.

În Paris, ca ori unde, cad frunzele toamna;
 vîntul crud de Noemvrie le smulge de pe ra-
 muri, le înprăștie în aerul brumos, așternându-le
 apoi ca pe niște coroane rugnii pe asfaltul lucios
 al trotuarelor...

Toamna, folle moarte flutură în văzduh; pri-
 măvară însă pe străzile Parisului plutește un alt
 soi de fo', pe cari trecătorii și le trec din mînă,
 le privesc îndelung, aleg din ele... și le plătesc.
 Sînt foi colorate acestea, fărîlțate de sora bună a
 maestoasei nature — de arta cea gingașă.

Vreau să vorbesc de vînzătorii de estampe, de
 cărucioarele încărate cu surie și mii de estampe
 și poposind la colțuri de stradă... Și primăvară;
 pe sus, supt cerul albastru, rîndanele se spîlăcă
 văzduhului, corolele se scîlăcesc și se rădăcesc
 penele într-o scripște de tuiger — și razele lor
 și de lumină colorilor micelor tablouri — estam-
 pelor ce via odăna cu rîndanele.

În primăvară și vesel, înduioșat de lumină și
 căldură, parizianul se oprește la colțurile de
 stradă, în preajma cărucioarelor de lemn — și
 privește, cercează, cumpără estampele multico-
 lore. Parizianul iubește arta, o răsfăță, îi dă o
 bună parte din sufletul său. Lucrătoarele cele
 mai modeste, lucrătorii cei mai grosolani, își im-
 podobesc pereții cu reproduceri după tablourile
 celebre... Oamenii aceștia au gust, în felul lor,
 și dacă nu pricep arta, dacă nu o pătrund cum
 trebuie, ei o simt totuși și o respectează.

...La colțurile de stradă, cărucioarele de lemn
 staționează, negustorul de estampe își strigă
 marfa, trecătorii cumpără, supt castanii ce încep
 a înverzi, în aerul călduț, parfumat și încărcat de
 praful de aur al soarelui de Aprilie.

Parizul are mereu surprize de felul acesta,
 surprize gingașe, naive ce te înveselesc fără să
 știi de ce...

Dar are și surprize macabre Parisul — când
 spun macabre, trebuie înțeles că giuma, ironia,
 filosofia ușoară a francezului nu lipsește.

Cînd treci prin Montmartre seara, dealungul
 localurilor de petrecere, splendid iluminate, te
 oprești intrigat în fața unei case de respect
 sombru și amenințător. Ferestrele întunecoase
 găuresc părății ca niște orbite într'o hîrcă de
 mort. O lumină verde, spectrală luminează fa-
 țada — și îi dosul unei uși, prin crăpăturile că-
 reia își nesc razele sarbede ale unui felinar cu
 sticle vinete. auzi murmure neliniștitoare.

Te oprești și privești îndelung. Și vezi intrînd
 fără încetare domni, doamne, soldați vorbind
 între ei vesel și animați. Intocmai ca într'un lo-
 cal de petrecere...

Și mai ridic ochii și vezi o formă luminoasă,
 cu inscripția macabră »Cabaret du Néant« —
 Te hotărăști să intri și tu...

Te pomenești într'un fel de sală unde totul te
 uimește. Pe niște sicrie ce servesc de mese sînt
 servite băuturi de tot felul... O lumină verzui-
 cade din tavan, unde arde o lampă făcută dintr'o
 țesătură de mort, în jurul căruia se împletesc ose-
 minte de om. Pe sicrie fixate în niște găurele în
 fața flecărui consumator, pălpăie flăcările galbene

ale nenumăratelor luminări de ceară. In loc de chelneri ești servit de cioclii... In loc de cupe vinul scânteie în mici feste de mort — făcute din gips...

Dar mare ți-e spaima când te uiți pe fețele celor din jurul tău... Un cârd de spectrii... La lumina vântată ce cade de sus, toate fețele par vi-nete și descompuse, — cadaverice... Ici buze vinete îți rinjesc în obraz, colo vezi niște pleoape negre jucând de asupra unor ochi sticloși... Te uiți în oglindă — și te vezi spectrat la rîndul tău... Ce glumă macabră, zău!...

Apoi întri în criptă, într-o adevărată criptă lugubră și bolită unde conslugele se înșiră într-o imobilitate înfiorătoare. De n'al simți oameni în jurul tău, și ar fi frică. Și un cimitir e în »Cabaret du Néant« cu cruci și mormane de pământ... Și mai vezi, printr'un curios joc de lumini, cum se descompune îndrăznețul din public, care urcă să se așeze într'un sicriu deschis — și cum se preface în schelet...

Ești mișcat, respiri greu. Moartea îți rânjește în față, — dar știi că e în glumă și zimbești.

Și când ești de acolo respiri cu deliciu aerul serii, pe când în inima ta, pofta de viață se umflă, tumultuos. Adu-ți aminte că vei muri! — îți spun toate în cabaret; Nu uita să trăiești! Îți strigă publicul sgomotos din Montmartre...

Ziua, când e cerul senin și aerul călduț, prefer grădina Luxemburgului. E fără îndoială cea mai dulce, cea mai îmbietoare grădină publică din lume. Copii se înghesue prin alee în jocuri sburdalnice, femeii în toalete elegante ocupă scaunele, copacii murmură, soarele luminează, florile împrăștie un parfum îmbătător... Departe, se aude vocea ascuțită a lui »Guignol«, risete copilărești și exclamările jucătorilor de lawn tennis.

E cald, e bine. Sus cerul e infinit și norii apusului se îngămădesc în purpură și aur topit. Luxembourgul are un cer al lui, un cer special vântat și adânc... O dulceață infinită plutește în văzduh — și în dosul stufișelor albesc statul cenușii, înegrite de vreme.

Palatul Medicis, stă neclintit. Au trecut veacuri de când adăpostea amoruri misterioase și regale — azi sălile lui vescu de discuțiile politice ale bătrânilor senatori...

Ah, deputații și senatorii! Odată cele dintâi culori ale naturii, culorile frunzelor și ale florilor, Parisul se umple cu folle colorate ale candidaților la deputație. Pe ziduri, pe felinare, pe table de lemn, sânt lipite fel de fel de hârtii roșii, galbene, albe, violete, anunțând candidatura cutărui deputat, cerând voturile alegătorilor pentru cutare, înjurând pe cutare...

In curând, vor începe și aici alegerile... Să ne rezervăm, — și să așteptăm. Luptele s'arată foarte interesante, pentru cei ce urmăresc politica.

Când însă ea nu te pasionează, și se strânge inima la gândul că săptămâni întregi n'are să se vorbească decât de asta... Iartă-mă, doamne Dumnezeu, dacă m'am revoltat v'odată la gândul că prea se vorbește mult de »Chantecler«... Dar prefer să mai citesc odată ce s'a scris despre piesa lui Rostand, — decât să cunosc rezultatul alegerilor. *Tristan.*

INFORMAȚIUNI

ARA 16. Aprilie n. 1910.

— **Un mecenat.** Citim în »Progresul« din Oravița: »La Biserica Albă a încetat din viață filantropul Ion Perianu, care neavând copii, după ce a dăruit cât a dăruit și neamurilor, și-a testat întreaga sa avere, ce se cifrează la cca 100.000, bisericii gr. or. rom. din localitate, care la rândul ei îl va po-

meni din neam în neam ca pe un binefăcător care și-a iubit neamul și legea. Odihnească în pace!«

— **Problema cometei Halley.** In legătură cu foiletonul nostru de ieri, mai publicăm următoarele amănunte scoase dintr'un interesant articol al astronomului american W. H. Pickering.

In toate aparițiile sale anterioare, această celebră cometă a desfășurat o coadă superbă; dar în timpul revenirii sale la noi în 1835, s'a produs un fenomen remarcabil. Coada care se întindea dela 20—30 grade în Octomvrie, dispăru la epoca maximei ei apropiere de soare, ce se întâmplă la 16 Octomvre, și tocmai în urmă, mult mai târziu reapăru or i-se formă coada. Aceste două cozi nu oferiau de altmintrelea vr'o analogie nici în aspectul lor, nici în modul lor de formațiune. Coada primitivă se detașa direct din nucleu (cap), pe când coada a doua nu era decât o prelungire a capului, ce atunci era foarte dezvoltat și lunguieț.

După calculele astronomilor Cowell și Cornelin, cometa Halley va trece pe dinaintea soarelui în noaptea de 5 și 17 Mai 14 ore. Ea va fi bine văzută din Japonia și Australia. Trecerea ei pe dinaintea soarelui se va deosebi puțin de trecerea unei planete pe dinaintea soarelui, din cauza dimensiunii cometei și apropierea ei de pământ. (La 30 Martie st. n. 199 de milioane de kilometri, iar la 18 Mai st. n. 22 de milioane de kilometri). Capul cometei dacă va fi vizibil, va pare mai mare decât discul soarelui.

Nucleul cometei proiectându-se asupra soarelui va părea obscur și nu luminos. Nucleul sau capul cometei se compune din o colecție de meteori precum și de o mică cantitate de gaze extreme de rarificate, ce nu se pot studia decât prin spectroscop. Meteorii din capul cometei oferă distanțe între ele, așa că se poate vedea printre ele fundul cerului chiar prin partea centrală a corpului. Cometa apropiindu-se de soare va mai apropia în mii de ori.

Într'un moment va oieri în prilej minunat pentru puțină examinării nucleului său. Din nenorocire fenomenul va fi de scurtă durată, se speră totuși că se va putea determina dimensiunea maximă a meteorilor ce compun capul cometei.

Dacă mărimea capului adevărat a meteorilor îngrămădiți la un loc va fi cel puțin de 112 millioane de kilometri lărgime noi aceștia de pe pământ vom putea constata foarte bine un punct opac aparținând nucleului. Ar fi de mare interes științific să putem constata absența sau prezența unor corpuri atât de voluminoase în steaua cometară. Din nenorocire, telescoapele cele mari (refractore) sânt foarte puține, și se pare că în Australia și Japonia unde e zona cea mai formidabilă pentru observarea cometelor, observațiuni necesare nu se vor putea face din cauza lipsei de refractore. În total nu sânt decât două instrumente mai măricele, unul la Manila și altul în împrejurimile de lângă Shanghai pe care s'ar putea compta într'u câtva.

Observatorii europeni vor putea vedea coada cometei în noaptea de 18 spre 19 Mai st. n. la ora 2 de dimineață, ora civilă la Paris traversând cerul lor câteva ore cu o lățea de 276 000 de kilometri.

Luțea aceasta e rezultatul combinațiunii luțelii pământului și a cometei.

Longitudinea cozi va fi atunci de 235 de grade, și extremitatea ei va ajunge până la steaua Antares.

Dacă observațiunile se vor putea face în bune condițiuni, vom vedea dacă coada e goală sau plină, eliptică sau circulară în planul se știunii, sau dacă este de o structură neregulată, ce de altmintrelea e mai posibil.

In timpul trecerii cometei nu ne putem aștepta la ploaie de stele, coada fiind considerată ca formată exclusiv de molecule gazeoase electrisate, separate între ele largi interspațieri.

Pe la 6 Mai st. n. putem însă să ne așteptăm la o ploaie de bolzi, când vom ajunge în pirea orbitei cometei.

— **Venitele seratelor »Chantecler«.** După cât se anunță de ziarele piesa »Chantecler«, dela premieră a adus la casă un venit brut de de franci și reprezentațiile se urmează. Se așteaptă dela cele trei sânt în turneu artistic mondial și întors încă, ca cel puțin o jumătate de franci să mai aducă și ele. De asemenea, edată în toate limbile cuturepei încă va renta bine. După vede Rostand, interpreții și editorii vor avea motiv să se plângă.

— **Casa lui Aron Pumnul.** Cetim R. Literar:« In Cernașul de azi înstrădesăvârșire, într'o stradă mărginașă, se azi casa lui Pumnul, o casă mare romăncu cerdac împrejur, cu grădină de pomi săditi de mâna lui. In casa aceasta a Pumnul, cel mai mare poet al nostru, Emș. Și casa aceasta, in care a locuit Eminescuprietatea aceasta care a fost a apostolului și pe care ar trebui să o păstrăm odor sfânt... casa aceasta se vinde mâne la licitație, și va ajunge poate școală vească... Oare n'ar fi o rușine și un păcat mânilor, dacă nu s'ar cumpăra aceasta casasama »Societății pentru cultura și literatură mână din Bucovina«? Se va găsi un om inima largă care să deschidă o listă de susbiție?...

— **Serata literară a studenților români din Budapesta.** Astă seară studenții noștri din Budapesta s'ar aranjat o reuniune literară. A sânt d. Ion Duma despre strul *Maiorescu*. Serata a fost cercetată de mare public românesc din capitală.

— **Situația în Albania.** Situația în Albania este neschimbată. Comandanții trupeilor sânt toate silințele ca să prindă pe șefii mișcărilor revoluționare și să-i înainteze tribunalului. Cei patru deputați albanezi din Prizrend, cova și Ipec s'au plâns marelui vizir că în pul audienței ce au avut o la ministrul de interne acesta l-a bruscat și a refuzat orice lămurire asupra dispozițiilor guvernului relativ la Albania. Ministrul de interne le-a interzis de a se de în Albania și de a intra în relațiuni cu șefii banezilor. Fără de a mai asculta obiecțiunile deputaților albanezi, ministrul l-a invitat să plesească odara.

O telegramă mai nouă anunță că la Chișinău în Albania de Sud au izbucnit din nou turbarile.

Ministrul de război a trimis un batalion de infanterie cu două tunuri de munte spre restabilirea ordinii.

— **Muzeul oceanografic.** Se întreabă cum se face că prințul Monacului a lăsat Franța »Muzeul oceanografic«, unindu-l cu Institutul de mănător din Paris.

Pricina este cearta veche de o mulțime de ani între prințul de Monaco și fiul său, moștenitorul tronului. Moștenitorul are cu totul alte păreri decât tată su despre oceanografie. În deosebi, a dușmănia între tată și fiu s'a înasprit, de că s'a despărțit de soția sa, ducesa de Rochelleu.

Fotografierea cu electricitate a lui

DAJKOVITS

Pe timp înourat și întunecos sânt cele mai acomodate.

== »Saspalota« în Oradea-mare — Nagyvárad.

A plecat la Paris, unde a dus viață foarte veche, iar pe prințul domnitor l-a înștiințat că în ce va ajunge la tron, va preface muzeul oceanografic în grajd de cai.

Lată de ce prințul a dăruit Franței muzeul.

— **Roosevelt în Viena.** Din Viena se telegrafiază: Fostul președinte al Statelor-Unite a primit aseară pe reprezentanții presei, mulțumindu-le pentru atențiunea de care l-au învrednicit. Roosevelt a vizitat în cursul zilei Viena, rămânând închinat de cele văzute.

Luni, Roosevelt va vizita și Budapesta, unde va fi însoțit de contele Paul Szapáry. În Budapesta va fi primit și de arhiducele Iosif, care va fi în onoarea lui un dineu. Cu acest prilej va vizita și parlamentul, unde va fi primit de membri din Ungaria ai clubului interparlamentar. În numele lor, contele Apponyi îi va preda o adresă.

— **Un tablou de valoare furat.** În biserica Frari din Veneția era câteva zile înainte de asta atârnat un admirabil tablou al lui Bellini, o Madonă. Fiind însă pereții bisericii coșcoviți de vremuri și vrând să se facă bisericii un meremet, tablourile de valoare împreună cu Madona lui Bellini au fost transportate într-o bisericuță, din aceeași parohie, ce se afla într-o stradă laterală a brașului. Biserica era păzită numai de un bătrân bătrîn, fără vedere și nește pungași folosindu-se de ocazie au furat tabloul, care valora mai multe sute de mii de lei.

— **La fondul »Victor și Eugenia Tordăban«** pentru înzestrarea fetelor sărace a Reședinței măriișilor s-bente, au mai dăruit: Dr. C. Mădăraș, adv. (Arad) 2 cor.; Emil Vințer, funcț. »Albina« și soția sa Valeria n. Săgeorzan, 1 cor.; Aurel Pop funcț. la »Albina«, 40 bani; Stefan Doicină, sod. friz., 20 bani; Gheorghe Vel, funcț. în »Albina«, 40 bani; Dr. G. Dumos, adv. (Hunedoara) cor. 2-50; V. C. Osvad, dr. (Hunedoara) 40 bani; Dr. I. Olteanu, adv. (M. Ludaș), 1 cor.; Dr. Pă. Șteanu, adv. (Turda) 2 cor.; Dr. Iustin Marșau, adv. (Arad) 3 cor.

— **Un cadavru enigmatic.** În munții Beschizi s'a găsit un cadavru decapitat. În cursul anchetei s'a descoperit că e al țărânului Petru Lazăr care încă în Fevruarie trecuse niște fugari peste hotare și de-atunci nu l-a mai văzut nime.

— **Furt în localul poștel.** Ni-se telegrafiază că alături de două cafe de faur s'au furișat în localul poștel din Udine, aproape de Triest și așteptând până ce șeful Piemonte cu servitorul localului s'au dus la culcare au tăbărit peste el, cerând șeful să deschidă casa. Acesta încercând să se apere l-au omorât cu mai multe lovituri de pumnal. La strigătele lui de ajutor a fost atrasă atenția patrului care trecea pe stradă. Atunci pungași mirosind primejdia au amenințat pe servitor cu moarte dacă va îndrăzni să spună ce s'a întâmplat. Servitorul n'a îndrăznit să și caște gura, dar sentințelelor părându-le lucrul suspect au arestat pe cei doi spărgători, cari pe urmă au recunoscut faptul.

— **Țigan canibal.** Zilele trecute a fost arestat un țigan din comuna Budsântmiclăuș pentru că peste noapte desfiacuse mormântul proaspăt al unui copil de mașinist și ciungărind trupul, a dus cu sine mai multe bucăți. Ziua următoare mergând tatăl la cimitir a găsit resturile corpului împrăștiate în jurul gropii, printre bulgării de pământ și patra. A înștiințat autoritățile cari au trimis imediat o patrulă de jandarmi. În cursul inspecției au descoperit în coliba din marginea satului pe țigan devorând bucățile furate din cimitir. A fost arestat pe loc.

— **Un anarhist român la Paris.** »Berliner Tageblatt« dela 13 l. c. st. n. publică despre judecarea înaintea unui tribunal secret a anarhistului

lui Reichmann. Aceasta pe drept sau nedrept se aduce în legătură cu atentatul comis asupra persoanei primului-ministru al României I. I. C. Brătianu.

Anarhistul în chestiune s'a dus la Paris în Ianuarie a. c. și acolo a legat prietenie între alții și cu d. Eftimiu. Acestuia i-ar fi comunicat că a organizat atentatul în contra dlui Brătianu cu ajutorul poliției române, pentru a se aduna material în contra revoluționarilor. D. Eftimiu a publicat mărturisirea lui Reichman în »Adevărul« din București, iar d. Dragu a publicat-o în »Le Courrier Européen«. Reichmann s'a refugiat la Londra și de acolo a adresat dlui Eftimiu o scrisoare de amenințare. Anarhistul susținea că el a comunicat lui Eftimiu știrea despre atentat, spre a vedea până unde se poate încrede în el. Dar în urma divulgării el va veni la Paris, pentru ca să se judece.

Cu toate explicările lui Reichmann el e totuși bănuit că ar fi un spion, un fel de agent provocator. Acum e de două zile la Paris și s'a supus unui »tribunal de onoare« compus din 5 francezi și doi români. »Tribunalul« a ținut trei ședințe, în care Reichmann s'a apărat. Va urma o confruntare a lui Reichmann cu Eftimiu și după aceea sentința.

— **Mark Twain.** Din Newyork vine știrea că marele scriitor zace bolnav. A fost atacat la plămâni și inimă. O altă știre spune că și-ar fi frânt un picior. O telegramă de mai târziu spune că scriitorul suferă în măsură mare de zgârciuri de inimă. Starea lui e foarte îngrijitoare mai ales că prin fumațul necumpătat boala a început să se agraveze.

— **Deraieri în America.** Un tren al societății de comunicație »Northern Pacific« parcurgând cu mare viteză o linie principală dinspre Washington, decedat. Pe șine s'a răsturnat și s'a năruit într-o prăpastie. De sept. dărimății au fost scoase trei cadavre, dar se crede că și năruit și au găsit morțica în adâncime.

— **Somn îndelungat.** Într'un orașel de lângă Passau, în Gattern o fată de douăzeci de ani doarme somn letargic din August anul trecut. Înainte de a adormi fata a avut un atac de nervi. De șase săptămâni însă nu se mai mișcă de loc, își face impresia că e moartă. Pulsul abia se mai simte, câte odată pleopele îi tremură grăbit și fruntea-i asudă și iarăși nu se mai vede nici un semn de viață. În fiecare dimineață îi deschid gura cu forța și-i introduc câteva picături de supă și lapte. Dar e de mirat că mai are o scânteie de viață întrinsa cu hrană așa de puțină și de atâta vreme. Părinții sânt niște oameni bogați și-n disperarea lor a chemat cinci medici renumiți, dar aceștia n'au putut constata nici diagnza cel puțin.

— **Evadarea lui Hofrichter.** Cu două săptămâni înainte de judecarea procesului lui Hofrichter; acesta ar fi făcut o încercare de fugă. Locotenentul Hofrichter nu mai are puterea să înfrunte gravele acuze ce l-s'au adus și de aceea ar vrea să scape înainte de a fi judecat. A cumpărat pe un părcălab care l-a scos scrisorile, pe urmă a încercat să-l câștige pentru planul lui de fugă. Complicitatea însă s'a descoperit iar părcălabul a fost dat afară, alte știri spun că ar fi fost închis. Noul părcălab a băgat de seamă că locotenentul a găurit peretele în regiunea supt-patului, cu un cuțit cu care mânca.

O altă știre spune că Hofrichter a încercat de mai multe ori să fugă și simulează nebunia. Se roagă și se spovedește mereu. Un judecător al tribunalului militar s'a bolnăvit de curind și astfel procesul a fost amânat.

— **»Transilvania«.** La întregirea consiliului administrativ al băncii de asigurare »Transilvania« din Sibiu s'a ales d. Aron Lupean, oficial militar sup. ces. și reg. în retragere, ca membru nou.

— **Răsvărire într'o școală.** În Angers, un oraș din Franța vestică, s'au răscolat elevii școlii de arte și meserii. Douăzeci dintre ei au pătruns mascați în timpul nopții în localul școlii și au încercat să l lege pe păzitor. Probabil aveau de gând să devasteze localul. Dar când s'a pusă cătuș în gura servitorului acesta a început să răcnească și la strigătele lui au venit mai mulți servitori. S'a născut apoi o luptă teribilă între paznici și elevi, iar dintre cei dintâi au fost răniți doi înși și doi morți. Elevii răsvăriți au fost arestați și s'au găsit mai multe scrisori compromițătoare asupra lor.

— **Erată.** Din suprasolviile făcute la serata etnografică din Oradea-Mare a rămas afară d-na Văd. Catinca Fășle din Oade, care a suprasolvit 10 cor. ceia ce prin aceasta rectificăm.

— **Mijloacele purgative măiestrite sânt vătmătoare drept aceia trebuiesc încunjurate!** Apa amară naturală »Franz Iosef« este o apă minerală plăcută și foarte ușoară. Dintre toate apele minerale existente are cel mai bun efect, pentru că vindecă chiar și cea mai supărătoare încheiere de scaun, fără orice urmări rele. Medicii o recomandă și celor ce sufăr de reumă și dodregă. — Soluție zilnică: dimineața pe nemâncate, să se ia $\frac{1}{2}$ pahar.

— **Feritivă de-a comanda dela firme înșelătoare,** acest aviz se poate citi în orașele mari din lume. Astfel și noi atragem atențiunea on. proprietari de mori, comerțanți și economi cetitori ai zărilor noastre, că totdeauna de compene pregătite din material bun se pot căpăta dela prima și cea mai solidă fabrică de cumpene a lui Széman József în Cluj — Kolozsvár, strada Morii — Malom-utza.

— **Sanatorul »Liget«** a Drului Iakob în Budapesta, primul sanator pentru boale interne din Europa, dispune de toate mijloacele de vindecare și laborator pentru examinat. Mii de diabeți, reumatici, bolnavi de splină și de inimă, cari până acum au cercetat sanatorii din străinătate, acum vor găsi înstulii curespunzător aici în țară, această această instituție culturală și științifică admirabilă împlinește și un gol. Sela cea mare a mașinelor mecanice de vindecare a sanatorului este prevăzută cu masini după sistemul Zanone și cu scări alemanice.

— **Publicist ce merge la Oradea-mare** pentru ca să-și caute mobile moderne își ia osteneala, ca să privească marea prăvălie de mobile a lui Reisz Miksa din Oradea-mare, în edificiului »Sas«, unde se găsesc mobilele cele mai simple și mai frumoase, cu prețuri etine fabricate în fabrica de mobile din B.-Ciaba al lui Reisz Miksa supt controlul personal al fiilor săi. Firma primește aranjarea de otele, internate și locușine întregi. Preoții, învățătorii, oficianții de stat și comunalii primesc favor.

— **Atragem atențiunea on. inteligență ardeleană,** ca să nu-și deie gulerile, manșetele și albiturile spre spălare sau curățire negustorilor sau agenților ci dacă voiesc să aibă albituri albe ca zăpada și călcate licioase, apoi să le trimită de-a dreptul celei mai renumite fabrice din țară de spălat cu aburi a lui Nagy Károly din Cluj, Malom utca 4, care comanda în suma de 10 coroane le retrimite franco, pe lângă serviciu coștiincios.

— **Pentru 60 de fileri,** poți pregăti ușor acasă 2 litri licheruri Alasch sau Anisette, Benedictin, Chartreuse, Curacao, Persecă, Pară imperială, Chimin, Cafea, Rosa, Vanilie, Silvoriu, Rachiul de drojdii și Rom. 10 doze în prețul de 6 coroane, cu modul de pregătire expediază franco. Burger Frigyes, farmacist în Cluj—Kolozsvár.

Cronica socială și artistică.

— **Chindia.** Este în capitala țării românești o societate numită Chindia, după jocul național cu acelaș nume. Aceasta societate care se compune din domni, doamne și domnișoare din înalta societate, are menirea laudabilă și nobilă totodată de a instrui și propaga jocurile naționale. Dama și domni se prezintă în costume naționale vechi, originale din toate timpurile locuite de români: ba chiar pentru străini cari lau parte este obligat costumul. Și cu un zel, mândrie și ambiție se învață și danțează cele mai grele și variate jocuri din toate colțurile românismului. În fiecare săptămână odată se țin probe la Chindia a cărei temel și înființare se datorește dșoarei Seculici, autoarea romanului »Haiducul«.

Membrii și străinii cari s'abat ca oaspeți bineveniți — asta se poate ajunge însă numai cu invitație specială dela vre unul din membrii activi ai societății — arată și instruesc câte-o podoabă a bogăției jocurilor noastre. Ce drag îl e sufletului, cât entuziasm te cuprinde văzând o societate aleasă cum nutrește și dezvoltă frumusețile noastre naționale.

La cântecele zise de doi lăutari primitivi, numai în costume originale cu opinci se dansează și nu se vorbește decât românește! Eschisă, amendată e chiar orice vorbă franțuzească. Cât de înțeleaptă și sănătoasă e directiva acestei societăți!

Dna Maria Cosma, acest distins și bogat suflet de româncă, a luat parte la Chindia din București și-a adus visul și dorința îndeplinirii ei aici. Mulțumită zelului neobosit al acestor românce, purtat și dezvoltat pentru tot ce va să zică național pe toate terenurile — l-a reușit. Și dacă în țara românească este binefăcătoare această pornire, aici la noi este îndoit de binevenită și necesită.

Societatea sibliană a consimțit unanim apelul lansat de dna Maria Cosma și seara de 9 Aprilie a întrunit pentru prima oară o frumoasă societate în localurile casinel din »Casa Națională«, ca să dea sprijin și cu sinceră căldură și să se poată duce la îndeplinire acest mare gând.

S'au stabilit și aici serile de Sâmbătă, când să se urmeze aceste repetiții de jocuri exclusiv naționale, ale căror frumusețe și grație numai la astfel de ocazii se poate vedea. Cum și în acest centru sânt români — domni și doamne — din aproape toate părțile românești, se va oferi buna ocazie de a se învăța și însuși jocuri cât se poate de multe și variate.

Incetul cu incetul se va prinde tot mai mult simț și inimă pentru această artă proprie a noastră, se va dezvolta dorul de-a vedea, învăța și ști tot mai mult din ceea ce ne putem mândri.

Dacă Chindia de dincolo, după zelul și activitatea dezvoltată până acuma, se poate mândri astăzi cu serate de jocuri naționale la nivel artistic, ca estetică cât și ca executare, Sibiiul încă poate avea toată nădejdea în viitor. Voința sufletului inițiator e ca și aici în costume să se prezinte damele, cece se va putea, încet-încet dupăcum își va putea procura fiecare câte unul original. Și asta e mai lesne de făcut de cum se pare. Nu se cere bogăție sau scumpete de costum cu fote și în aur și argint, nu, un singur lucru însă, să fie original ca port și motive. Asta se va putea procura, nefiind cred nici una din doamnele noastre, ca să n'abă câte o cunoștință prin tinuturile cu porturi nepestrițate încă de modă. S'a dovedit când cu ocazia balului costumat al asociației arădane, cât efect, ce senzație au produs costumele simple ale pădurencelor noastre. Nu luxul unui costum ca executare, repet nu asta se dorește, ci originalitatea, în asta zace arta și poezia lui întreagă.

Tablou ca din poveste e o seară la Chindia și mulți de pe la noi ocazional când petrec la București — având posibilitatea vreunei invitații — ar fi necesar să nu treacă cu vederea astfel de seară artistică. Astfel am învăța și noi și mai ușor ni-s'ar dezvolta gustul și sentimentul în direcția asta.

S'a pornit și la noi. Sântem veseli și mândri și n'avem decât să aducem primos de mulțumire d-nel Maria Cosma și să-i dorim cea mai perfectă reușită a îndeplinirii acestui mare gând. Iar societatea urmând cu grațiosul sprijin dovedit până acum, sperăm că în viitorul apropiat să aibă parte românii de mulțumire sufletescă îmbeșugată.

Sibiu, Aprilie 1910.

T. B.

ECONOMIE.

Piata granelor din Aradul-Non

15 April 1910.

S'a vândut azi:

grâu 300 mm.	12— 12:30
orz mm.	6.10— —
ovăș mm.	6.50 —
secară mm.	7.50 —
păpușoi 400 mm.	5.30— 5.40

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 kg

Sursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 2 Aprilie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kgr. a fost următorul:

Orta nou

De Tisa — — — — —	26 K. 90
Din comitatul Albei — — —	27 » 05
De Pesta — — — — —	26 » 80
Bănățanesc — — — — —	26 » 40
De Bacica — — — — —	26 » 40
Secară de calitate I. — — —	16 » 80
Orzul de nutreț, calitate I. — —	14 » 75
Ovăș de calitate I. — — —	14 » 90
Oncuruz — — — — —	11 » 70

BIBLIOGRAFII.

La Librăria »Tribune« se află de vânzare:

Dimitrie Onciul: »Românii în Dacia Trăiană« până la întemeierea principatelor (Chestia română) à 1 cor. + 10 fil. porto.

Proza ediția II-a de V. A. Al. Al. Cor. 2 —
Mărmăntul unui copil ed. II-a de M. Sa-
de Cor. 2.

La bibliotecă Minerva:

Nr. 73 *Suflete stinghere* de L. Marian 30 fil.
Nr. 74 *Conovalow*, de Maxim Gorchi 30 fil.
Nr. 75 *Siberiana* de Xavier de Maistre 30 fil.
Din bibl. teatrală:
Nr. 9 *Electra*, tragedie în 5 act. de Sofocle
35 fil.

»Viața Rom.« Nr. 1 și 2 à 2 Cor.

»Luminisuri«, poezii de A. Stavri à 2 Cor.

»Schife și amintiri« de D. D. Pătrășcanu à
2 cor.La librăria »Tribune« se află de vânzare Dic-
ționarul universal al limbii rom. ed. II. de
Lazar Șăineanu. Prețul 8.— Cor. și 30 fil. porto.

La Librăria »Tribune« se află de vânzare:

»Viforul«, dramă în 4 acte de B. Delavrancea
Cor. 2.50 plus 20 fil. porto.Povestiri alese de Ion Dragoslav Cor. 0.55 plus
10 fil. porto.„Impresii de teatru din Ardeal“
de Zaharie Birsan.

Prețul 2 coroane.

plus 20 fileri porto.

La fiecare carte rugăm a se mai adăuga 5—10—
30— 20 fileri pentru porto. poștal.Comandele de cărți etc. precum și prețurile
să se adreseze către: Librăria »Tribune«
Arad str. Deák ferencz 20.

Posta Administrației.

Spasie Crăsta. Jidovin. Am primit 10
abonament până la 15 Iunie 1910. Adresa
e: Dr. Pompiliu Robescu, Roma. Via Milano

Lipsa de sânge

aceasta boală atât de ascunsă Pen
bule sistată prin oleul de ficat
pește — »Emulsiunea Scott«
până încă nu ajunge la dimen
extreme.

Obrajii devin rumeni

și plinuți, plăcerile vieții revin spre surpriza
turor acelor, cari pentru prima oară folose

Emulsiunea Scott.

Acest medicament, adus la gust plăcut și
de mistuit prin procedura originală a lui S
taie calea morbului ce produce lipsa de sân

Un flacou original 2 cor. 50 fil.

Se vinde în toate farmaciile

Redactor responsabil: Iuliu Ghurgiu
»Tribune« instit. tipografic, Nicuș și col.

Medic român în Karlsbad.

Dr. Enea Nicola

Karlsbad, Haus Feigenbaum

— vis-à-vis de Mühlbrunn.

Credit pe ipotecă, pe cambiu

și pentru oficanți

mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta

pentru că dela Székely și Re
fabricanți de mobile în Marosvásárhely
se capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din
2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane

Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului
In provincia la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu desene. — Să fim atenți la firma!

16 Aprilie.

ANUNȚ.

La proprietarul Ioan Popescu în
 Magyarád se află de vânzare în
 cant mare și mic:
vin vechiu și nou
 Măderat.

„DRĂGANUL“

Institut de credit și economii în „Beluș“

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de **practicant**
 Institutul de credit și economii „Drăganul“
 Beluș, prin aceasta să publice concurs
 termin până în 15 Mai 1910 st. n.
 Salar anual 1000 coroane.
 Reflectanții la acest post au să dovedească,
 an absolvat vre-o școală comercială su-
 rioră, indicând cunoștința de limbi precum
 praxa ce au făcut până acum.
 Cel concurent, care va dovedi o praxă
 îndelungată la alte institute, fiind ales,
 fi salarizat cu 1200 Coroane la an, și
 va pune în prospect numirea de oficiant
 și un timp de probă de 6 luni.
 Cererile și documentele sunt a se înainta
 la adresa direcțiunei „Drăganul“
 Direcțiunea.

canidat de avocat

cu praxă bună,
 aplicare imediat, în cancelaria advoca-
 Dr. Ioan Magyari, în Agyócs.

Eleki járás főszolgabírájától.

1910. sz.

Pályázati Hirdetmény.

A medgyes-otlakai pusztán rendszeresített
községi szülésznői
 ásra pályázatot hirdetek.
 Javadalmazás: 240 korona évi fizetés és
 szabályrendeletileg megállapított látoga-
 si díjak.
 Pályázni szándékozók felhivatnak, hogy
 klevelükkel, születési és eddigi alkalmá-
 ságokról szóló, valamint a román nyelv tu-
 lását igazoló bizonyítványokkal felszerelt
 kérvényüket hozzám **április hó 27. d. e. 12**
 ráig adják be.
 Elek, 1910. évi április hó 14-én.
 Mladin Miklós,
 főszolgabíró.

Vin de deal.

340 Hl. vin nou, 50 Hl. vin vechiu
 se află de vânzare la din jos subscrisa.
 Vând și dela 50 litre în sus, nou cu 32
 Cor. Hl., vechiu din 1905 cu 45 Cor. Hl.,
 și Rizling cu 70 Cor. Hl.
 Aurelia Dr. Petran,
 Arad, str. Lázár-Vilmos Nr. 4.

ANUNȚ.

Sunt de vânzare patruzeci de acțiuni
 cari rentează bine, ale Băncii din Boroșineu.
 Adresa la administrație.

S'au ieftinit cărbunii.

Care de acum își câștigă
 sau abonează cărbuni și
 cochs pentru iarnă, eco-
 nomisește 25%!

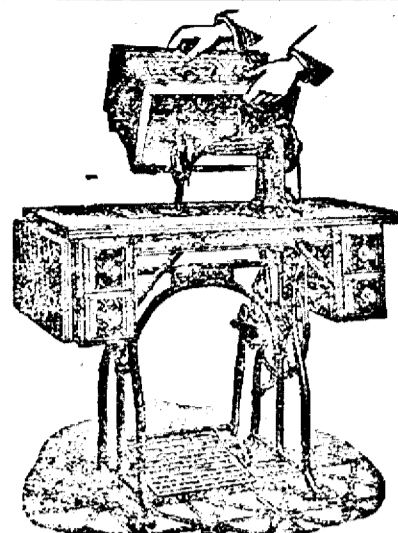
100 Klgr. cochs de fa-
 brică de gaz cor. 4.60.
 100 Klgr. cărbuni de
 piatră salon de Prusia
 cor. 4.60.

100 Klgr. cărbuni de
 piatră salon de Jil c. 4.—.
 100 Klgr. cărbuni de
 lemn fără praf cor. 6.—.
 100 Klgr. de cărbuni
 pentru fauri cor. 4.60.

Róth József mare neguțător
 de cărbuni
 Arad, Eötvös-u. 3.
 Nr. Telefonului 63.

Pentru fabrici, mori precum și pentru
 trierat expediez cărbunii de Prusia de
 calitate cea mai bună.

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și
biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins în Timișoara
 la anul 1891 cu
 marca medalie
 de argint.
 Fondat la 1880.

**Reinhold
 ZOLLER**
 măiestru mecha-
 FÉHÉRTÉPLOM
 Schillergasse 8.
 lângă „Burg“.

Își recomandă
on. public din

loc și provincie marele său atelier me-
 hanic unde se repară tot felul de **mașini
 de cusut și biciclete.** Ține în
 depozit tot-felul de **gramofoane și plăci.**

Ține în depozit cele mai
 bune biciclete noi, mașini
 de cusut și obiecte de casă
 și industrie, așa d. e.
 părți singuratiche de ma-
 șini și biciclete.

Prețuri moderate Serviciu prompt.

Nimeni nu zice că sunt frumoase
petele în față!

— Să le îndepărtăm dar cu —
HALIFLOR cremă con-
ținând **petelor.**

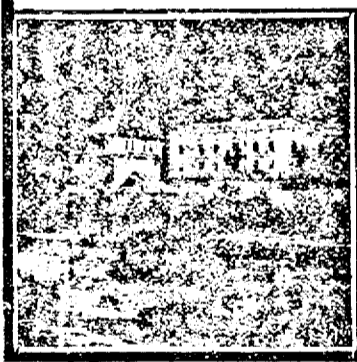
O cutie
 1.50
 Conținut
 Neamărate scrieri de recuno-
 ștință. Se găsesc în drogerii,
 în băi și prăvălii de cosmetici.
 O pregătește Haliflor & Comp.
 Locuitorii Paris —
 Depozit principal pentru Ungaria:
Lanyi & Draut, g. Budapest, V. Kony.

KLINGE ANTAL

pictor bisericesc și de icoane sfinte.
 Nagyvárad, Szent János-u. 11.
 Pregătește gratis tot felul de pla-
 nuri pentru iconostase și plafoane
 bisericești.

Villa „Danilă Valușescu“

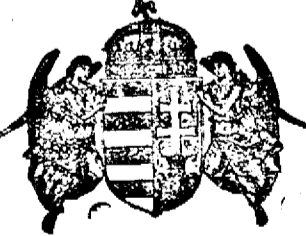
Herkulesfürdő — Băile Erculane

Edificiu nou uscat, în fața
 soarelui.
 Aranjament modern pen-
 tru familia și persoane par-
 ticulare.
 Serviciu prompt,
 Prețuri moderate.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alături ANTONIU NOVOTNY - FABRIC.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea
 de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armo-
 nioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer
 bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată
 ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare.
 Sunt recomandate de dânsul în-
 te cu deosebire **CLOPOTELE GĂURITE** ventate și pre-
 miatate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară
 — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai
 adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibraire mai voluminoasă decât
 cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg. este
 egal în ton cu un clopot de 461 kg. patentat după sistemul vechiu.
 Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stă-
 tătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut
 ca — și spre turnarea de toace de metal. Prețuri-carante ilustrate gratis.

INȘTINTRE.

Din cauza aglomerației mari din magazin se pot căpăta cu prețuri nespuse de mici cei mai noi și mai frumoși articli de sticlă, porțelan și pentru spălat.

Mare asortiment de lampă de atârnat și de masă.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat obiecte de lux (figuri).

Obiecte de lux din argint de China și alpacca, obiecte de masă de prima calitate. Foarte mare asortiment de cadre, în totdeauna se află în magazin peste 400 de modele noi și executate cu gust.

FISCHER MÖR, Andrassy-tér 20.
(Palatul Fischer Eliz).
Telefon pentru oraș și comitat 568.

Voiești

să fi servit bine și pe plac, apoi paseri ca oari, papagai vorbitori, petreșeli, pești de aur, porumbi, găini de soiu, păsuni, iepur, câni de vânat și de lux, pisice de Angre, mămuțe îmblânzite, colivii etc. aparate brute, să aleg și să cumpăr numai dela vânzătorii paseri de aici, care de 10 ani se bucură de cel mai bun renume. Dacă le ai toate aceste, apoi și cel mai bun nutreant pentru paseri iarăși numai dela mine să-l cumpărați. Numai în depoul principal: Zagreb, Mircovič, Marije Valerije ulica 10. (Oda e separată pentru paseri - Antărețe).

Eu vând numai exemplare și mărfuri de prima calitate, mărfuri slabe și de puțin preț nici nu țin.

Premiat la Amsterdam, la Viena de două ori, Bruxelles, Londra, Marsilia, Paris, Zagreb.

1000 epistole de reunoștință, prețuri și multe alte diplome. Expediez cu poșta garantând pentru marfă vie.

O greșală colosală au făcut

toți aceia cari contra boalelor reumatice, înțepăturilor, sfâșierii, crepării, săgetării, durerii de spinare și de spate, reumatism, dureri în oase, etc. în loc să folosească

Reparatorul lui Kriegner,

au preferit alte imitații. — Recomandăm deci grabnic fiecărui reumatic și tuturor acelor, cari suferă de boalele de mai sus, precum și la boalele provenite din răceală și din curente, ca imediat să folosească

Reparatorul lui Kriegner,

care se pregătește exclusiv numai la Kriegner-féle gyógytár, Budapest, Baross-utca nr. 2, deci aci să se adreseze ori-ce comandă.

Prețul unei sticle mici 1 cor., una sticlă mare 2 cor., 5 sticle mici 5 cor., sau 3 sticle mari 6 cor. se expediază franco cu poșta.

Acest medicament excelent vechiu este mai bun decât ori-care spirit, pentru că după o chiar singură frecare vindecă și nu numai astimpără, ci și face să înceteze durerile.

La comandă să fiți atenți la firmă, ca nu cumva să primiți imitații.

Botinele cele mai elegante

Cele mai practice încălțăminte pentru sporturi, pantofi de vară și pentru tenis în splendida variație de culori și execuție ireproșabilă; de asemenea **ghete americane** marca: The Barry, The Burt & Packhardt, King și Moccasin, încălțăminte orthopedice, Cassala-Engelhardt, le găsiți la marele magazin de specialitate a lui:

WEINBERGER JÁNOS

ARAD, Piața Andrassy 20.

pe lângă prețurile cele mai convenabile și serviciul cel mai prompt.

- Să nu se confunde cu alte firme! -

MOBILE

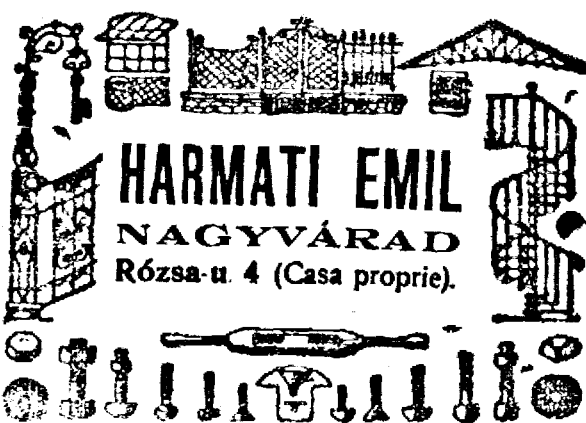
Recomand mobile pentru dormitoare sufragerii și saloane prima calitate, stil modern din cele mai preferite soiuri de lemn ca: cires, jugastru, corn, mähagoni și patisandru, deasemenea aranjament, cel mai nou model pentru anticamere, bucătării și personal.

Cu deosebită stimă:

Varga József tâmplar (măsar) exclusiv,
Arad, Kápolna-u. nr. 6b.

Magazin deschis nu am.
Serviciu prompt. Prețuri ieftine.

Atelier de lăcățerie și tescuit, fierărie etc.

HARMATI EMIL
NAGYVÁRAD
Rózsa-u. 4 (Casa proprie).

Pregătește tot felul de lucrări cu fier pentru zidiri și lucrări de lăcățerie și anume: vent-latoare patentate la ferestri, închizători, parasoale, porți cu gratii

Kneffel Károly és

Am onoare a aduce la cunoștință public, că mi-am mutat

marele magazin de cărbuni

din palatul de pe Andrassy-tér nr.

Boros Béni-tér nr.

Apropiindu-se sezonul de încălzire, dispoziția p. t. public cu cărbuni veniți în ori-ce cantitate, transportați și primește angajament pe întregul an ce se primesc prenotări.

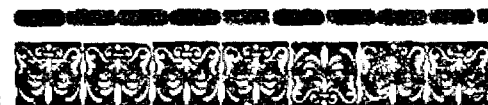
Comandele se pot face în persoană, corespondență sau prin Telefon nr. la firma:

Kneffel Károly és

mare comerciant de cărbuni

Arad, Boros Béni-tér nr.

(Cassa Kneffel).

patentate ce se pot constrânge și întoarce în laturi, șaluzine de scândurită sist. Esslingen, șaluzine de oțel și pânză, pregătitor specialist de vetre de fier, vâlăle pentru adăpatul porcilor și a vitelor, apeduct și lucrări de instalație electrică. Telefon nr. 355. Serviciu prompt.

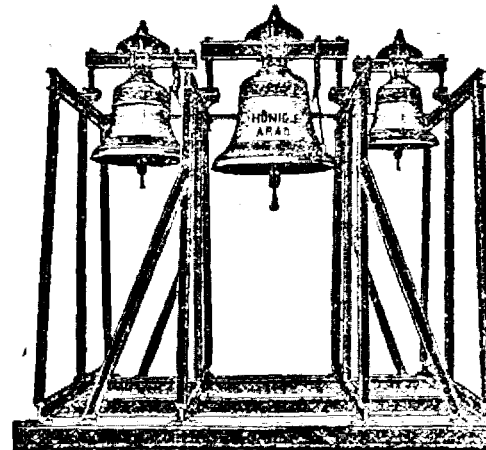
Frideric Hönig

Arad, strada Rakoczi Nr. 11-28.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de aur

turnătorie, fabrică clopote și metal, jată pe motor de vânt

Fondat la 1844

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai vorabile condiții de plătire — recomandă clopotele cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantaj că față cu ori-ce alte clopote la turnarea unui și acțiune și cu șunet adânc — se face o economie de 20% la greutatea metalului. Recomandă totodată clopotele ce se pot învărti și postamente de fer, prin a căror bunițare clopotele se pot scuti de crepat chiar și cele mari clopote se pot trage fără să se clătine turnul. comandă apoi transformarea clopotelor vechi în clopote de fer, ce se poate învărti cum și turnarea din nou a potelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote noi lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni dorință se trimite gratis.

Prospect de prețuri
 produse de primăvară a asocia-
 unei pantofarilor din „Arad“.

Botine pentru femei:
 din păsă . . . fl. 1.50
 de piele de vacs dela . . . 2.— in sus
 Regate . . . 2.80
 chevreux . . . 4.50
 vacs cu șiret dela . . . 3.60
 chevreux cu șiret . . . 5.50
 de vacs cu nasturi . . . 4.80
 chevreux dela . . . 6.50

Botine pentru bărbați:
 simplu, piele de vacs fl. 3.30
 și fețe . . . 4.—
 din piele cu lustru . . . 4.80 in sus
 simple ușoare ca un
 p-ntru bolnavi dela . . . 5.—
 ger de chevreux . . . 6.50
 piele de box . . . 5.80
 ger piele de box . . . 6.20
 chevreux bună dela . . . 7.80
 de chevreux . . . 5.—

in depozit toffelul de ghețe pen-
 La comanda din provincie să
 urme piciorului pe o hârtie.
 de contra ramburs, necorespun-
 ispoiate în cars de 8 zile se

Nou! Nou!
Atelier de frizerie.

Am onoare a aduce la
 cunoștința onor. public că
**mi-am deschis un atelier
 de frizerie, aranjat cerin-
 țelor celor mai moderne, în
 Arad, Luther Márton-ter
 Nr. 1. (Casa Dr. Ioan Suciu).**

Rugând binevoitorul sprijin
 al on. public sunt

Cu deosebită stimă:

FOGARASSY PÉTER
 friseur.

Primesc vopsirea părului,
 cu prețuri ieftine.

Abonați și răspândiți TRIBUNA!

Expoziția generală din Paris 1900 „Grand Prix“.

Restitutions-Fluid de Kwizda:

este apă de spălat caii, brevetată c.-reg.
 O sticlă costă 2 cor. și 80 fil. - De 40
 de ani se folosește în stautele de curte și
 alergări, în grajdurile mai mari ale singu-
 raticilor ca întăritor excelent, la înțepenirea
 mușchilor, etc. - La dresări are rezultat
 minunat, căci dă cailor putere, să biruie
 mai multă muncă. - Numai
 având brevete e veritabil Restitutions-Fluidul de Kwizda. Vigne-
 teile brevete și învalișul sunt scutite prin lege. - Se capătă în toate
 farmaciile și drogeriile. Catalog ilustrat gratis și fr. Depozit priac. :
 Franz Joh. Kwizda, farmacist, liferantul curții ces. reg. austro-ungare, reg.
 române și reg. Bulgare. Korneuburg bei Wien. - 1.

ISCHER TESTVÉREK

abricanți de țesături de sîrmă, împletituri
 e sîrmă pentru garduri, site și de coarde
 în sîrmă de oșel pentru paturi etc. etc. în
AD, calea József-főherczeg-ut nr. 8.
 ica: Strada Kossuth Lajos Nr. 45.

Telefon 357.

Recomandă în atențiunea on. public
 magazinul bogat în lucrări de
 bransa aceasta,

carl se capătă cu prețuri
 ieftine de concurență. :

Catalog de prețuri la dorință se tri-
 mite gratuit și porto franco acasă.

Să ne ferim de molii!!

In Institutul de asigurare contra
 molilor din Oradea-mare a lui

Dozsa János

blănar

Nagyvárad, Passage Sass
 — în fața teatrului „Urania“ —

Se lucrează pe lângă prețuri con-
 venabile, blane pentru copii
 și bărbați și blane de călătorie,
 covora, boavle și manșone.
 Magazinul asigurat contra focului.

V. M. PANESGU

prăvălie de pălării, căclul,
 și articlii pentru soldați în

Biserica-albă-Fehértemplom, Piață.

Recomandă magazinul său bo-
 gat asortat de

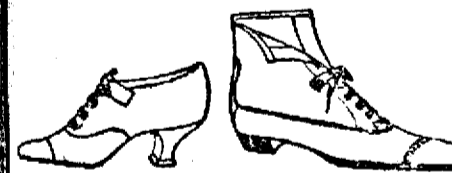
pălării

de plisă, moi, tari și în tot-
 felul de culori, căciuli
 perziane și cilindre,
 precum și chiguri de uniformă
 și felurii articlii pentru soldați.

Fond. în a. 1887.
VASILIE BERCEANU

BISERICA-ALBĂ - Fehértemplom,
 strada Târgului.

Asortiment bogat de ghețe pentru băr-
 bați, dame și copii de Box, Chevro, Titania
 și Occasion, precum și ghețe de box ame-
 ricane pentru bărbați. - Șoșoni și galoși etc.

Gamașe de piele pentru vânători. Toffelul de
 creme pentru ghețe, precum și renumitul vax
 Leonhardt Oellack pentru ghețe. — — —

Martă bună. Prețuri ieftine. Serviciu prompt.

CANARINI

Cele mai fru-
 moase cântărețe
 moderne cantă

zina și la lumină Cântăreață tină 4, 5 fl.
 de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele cana-
 rine Seifert și verzi dela 10 fl. in sus.

Onătoare 1, 2, 3 și 4 fl.
 după soiul. Catalog de
 prețuri despre papagal,
 pasări transmarine măi-
 mute și câini de soiul se

capătă înainte trimițând 20 fil Pentru
 ajungerea comenzilor la loc în viață se
 garantează. — Comandele se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
 Oradea-mare-Nagyvárad.

Cea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

Telefon 184.

Premiat de mai multe ori.

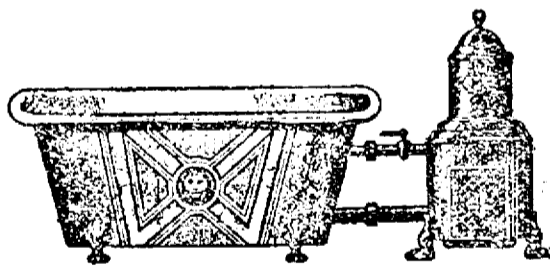
Telefon 184.

CARL PIFFL

Prima fabrică de
 obiecte de metal

Timișoara-Elisabetin. — Temesvár-Erzsébetváros. — Hunyadi-u. nr. 14.

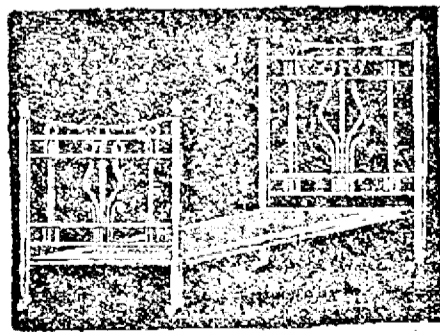
Recomandă obiec-
 tele sale foarte fru-
 moase și solide de
 tinichiglerie și
 acoume: vane de
 scaldat, de șezut
 și pentru copii, —
 scaune pentru scaldat
 încălzitoare și vane

de scaldat după cel
 mai bun sistem (sistem
 propriu) Lăzi pentru
 lemne și pentru căr-
 bun și alte obiecte de
 metal: precum ciu-
 bere, ulcioare și căni.
 Catalog de prețuri
 la dorință gratuit.

Apoi litere de tinichea și de cositor, inscripții de metal, tablă cu numărul casei
 și cu numele străzii, mărci și firme de ține. Conduct pentru apă, aranjări pentru
 — — baie și closete engleze cu neintrecutul aparat „Temes“.

Acoperi de case și turnuri, globuri și cruci. — Ucenici se primesc cu condiții foarte bune.

Első Nagyvárad vas- és rézbutorgyár

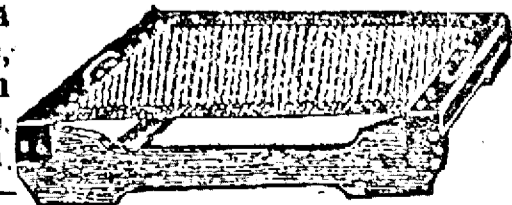
(Prima fabrică de mobile de fer și aramă)

Oradea-mare — Nagyvárad.

Str. Szacs vay Nr. 17, și Str. Kapuczinus Nr. 5.

Pregătește tot soiul de mobile de fer și aramă,
 dela cele mai simple până la cele mai pompoase.
 — Mai departe împletituri de sîrmă pentru

paturi brevetate și disinfeciate, pe lângă
 prețurile cele mai favorabile. Apoi pregătesc
 modele engleze camere de dormit din
 aramă, cari nici când nu trebuiesc curățite,
 fiindcă și susțin în permanență luciul original.
 — Specialități de platină și bronz veritabile franceze.

= Ocazie rară =

în prăvălia de ieftinătate a lui

R. Mautner

din strada Hunyadi Nr. 1.

Cumpărând o cantitate mai mare am putut să ajung ieftin la articolele de mai jos așa că le pot pune foarte ieftin la dispoziția on. public cât timp va ținea asortimentul.

Deline franceze, batisturi, voale, zefire englezești, stofe de mătase în toate colorile moderne. Stofe pentru costume femeiești. Stofe engleze pentru bărbați cu jumătate prețul deasemenea mătasa.

Prosoape, pânze, scoarțe, covoare și vellințe.

Oare de serviciu de la 8-12 și 2-7/2.

Prăvălie de ieftinătate a lui R. MAUTNER.

Nr. Telefonului 275. — Nr. Telefonului 275.

VAS és Tsa

ARAD, piața Boros Béni nr. 6.

Iși recomandă

materialul de edificat

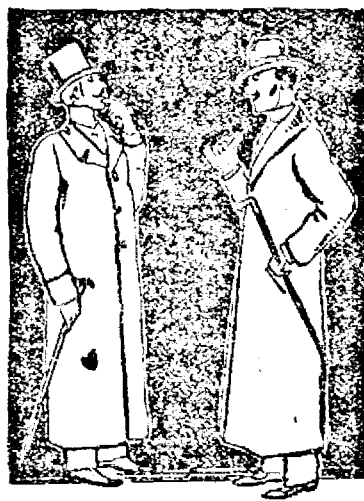
prima calitate, atât var măcinat și în bucăți, cât și gips de Kőbánya. — Depozit permanent de orice soi de țiglă, cărămida presată și împletituri de trestie pentru tencuit tot felul de articole din ciment; ca canale, plăci, ghisdele de fantani etc. etc.

Se angajază cu

parchetarea clădirilor

vechi și noi

pe lângă prețurile cele mai convenabile.

IGNA DEMIAN

coloratură de baie
curățitorie chimică
și mașină cu aburi
spălat rufe albe în
UJ-SZENT-ANNA

Colorez (văpsesc) și curăț chimic: totfelul de vestminte bărbătești, femeiești și copilărești, pardesii și paltoane, în întregime fără nici o desfacere, stofe pentru mobile, perdele, dantele, broderii, mănuși, borangicuri etc. În rufăria mea, ajustată bogat, se spală curat ca zăpada, fără materii mistuitoare, în deosebi gulere și manșete, cămăși bărbătești, etc., cari prin mașinile mele de călcat ajung la un luciu încât nu se pot deosebi de cele mai noi. — Comandele cu posta se expediază punctual și cu acurateță.

Filiala în Arad, la

Iosif Ștefan, pe piața Tököly.

(în casa bisericii române).

Am onoare a atrage atenția p. t. public asupra prăvăliei de croitorie pentru domni

inokai Tóth Lajos,

conducător șef Vass János, junior, cea mai veche prăvălie în branșa aceasta, asortată cu cele mai frumoase și variate stofe, fabricate engleze și franceze.

Se efectuează comenzi pe lângă prețuri convenabile în cea mai splendidă execuție, din stofele cele mai bune.

Reputația prăvăliei mele fondată în 1879 e cea mai cunoscută și atât garanță pentru a putea satisface și cele mai rafinate gusturi.

La dorința specială a p. t. clientele se vor pune la dispoziție colecții de modele, eventual reprezentantul firmei se va prezenta în persoană la cei interesați, atât în loc, cât și în prezența.

Cu deosebită stimă:

inokai Tóth Lajos, croitor,
Arad, Palatul Neumann, Piața Andrassy nr. 8.

In atențiunea onoratului public!

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că începând cu 1 Aprilie 1910, mi-am deschis în Arad, piața Andrassy nr. 8 un bogat magazin de

ciasornice și giuvaericele din aur și argint.

Aducând aceasta la cunoștință, trebuie să remarc, că cercetând toate centrele europene mi-am câștigat experiență specială în ce privește podoabele moderne, așa fel, că nime nu-mi poate face concurență, ce privește calitatea și ieftinătate acestora.

În magazinul meu se găsesc cele mai bune și mai frumoase pendule, ciasornice din aur și argint pentru bărbați și femei, deșteptătoare pe lângă garanție de cinci ani, apoi cele mai moderne inele, cercei, brochette, atât în aur cât și în argint cele mai ieftine prețuri.

Schimburi și reparaturi se efectuează ieftin și conștiințios. Cumpăr și schimb aur sfărâmat.

Recomandându-mă bunăvoinței și sprijinului publicului, făgăduiesc că cea mai de frunte nizuință îmi va fi ca să servesc clientela colant, câștigând prin aceasta încrederea.

Brandes D. magazin de ciasornice și giuvaericele
Arad, piața Andrassy Nr. 8.

In fața bisericii catolice.

Atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

STENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și măiestru pietrar.
 Oficiu central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate propriu zis: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József-út 25.
 Cămară Centrală:
 Nagyszeben, Fleischer gasse 17.
 Filiale: Déva, Nagyvárad.

STEFAN SLADECKI UN.
FABRICĂ DE MOBILE
VIRSET
 strada
 Kudritzker No. 44-46

Cea mai renumită:
 mare fabrică
 de mobile
 din sudul Ungariei
 (Versecz).

Pregătește mobilele cele mai moderne și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de plaine excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut.

Pomi de vânzare:

mai multe soiuri excelente de toamnă și primăvară de 2—3—4 ani.

B r a z i,
 Tufe decorative și
 Plante decorative
 iernatice,
 de diferite soiuri etc.
 10.000 bucăți de
trandafiri,
 de 1, 2, și 3 ani, cu
 trunchiu nalt.

În prăvălia mea de flori
 (MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR)
 se pot căpăta buchete și coroane ocazionale foarte frumoase cu prețuri ieftine.
 Catalog de prețuri la dorință se trimite gratis și franco.

Farkas Antal,

mare stabiliment comercial și grădinarie

Cluj—Kolozsvár, Téglás u. Nr. 15—16.

Mare fabrică ardeleană de calapode pentru pantofari și cizmară a lui

GEORGE UHRIN, Blássó
 Korház-utca 66.

Se recomandă în atențiunea tuturor pantofarilor, cizmarilor și comercianților ca pregător de cele mai bune și solide calapode din lemn uscat și foarte trainic, după toate modelele în formă frumoasă; nu altcum și pentru picioare bolnave. La comanda din provincie să se alăture un pantofar ori o cizmă.

Comanda din provincie se execută foarte grabnic.

Magazie de articlii pentru biserici și preoți.

GEORGE JANCOVICI ARAD,
 Forray-utca Nrul 2.

Aduc la cunoștința onoratului public că au sosit

noutățile de primăvară

în stofe, mătăsuri, delainuri, zetyruri, cretoane, batisturi și multe alte articole cari nu se pot toate înșira. ☹ ☹

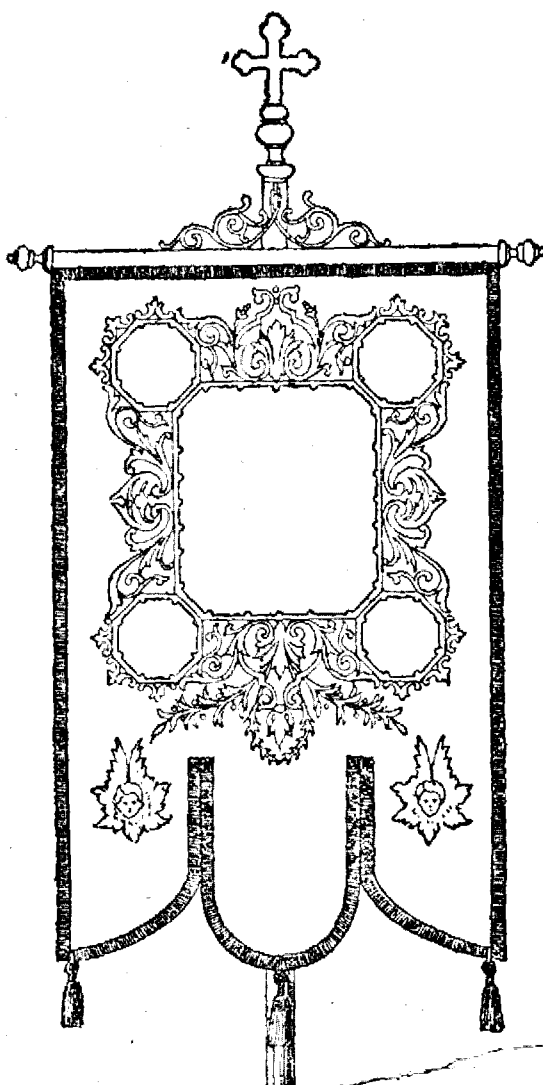
Cea mai bogată magazie în articlii pentru sfintele biserici și preoți

Postavuri de reverenzi, brîuri preoțești, roșii, vânațe și negre. ::

Tipografia și Librăria diecezană Caransebeș (Karánsebes)

AVIZ!

Cel mai mare deposit de requisite bisericești și

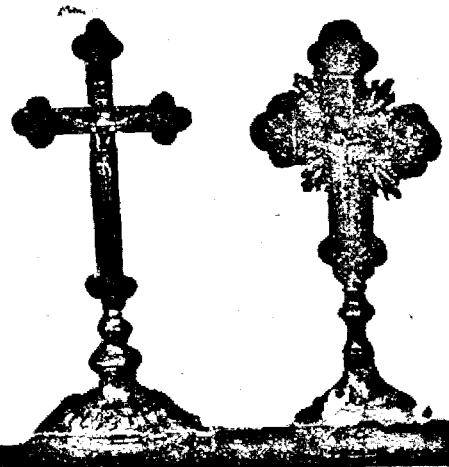
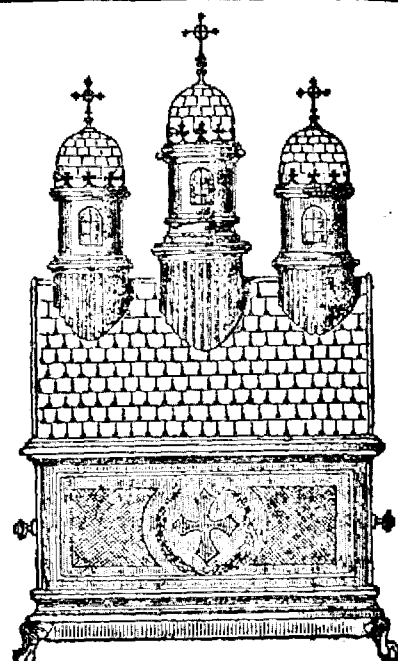
Baldachine steaguri (prapori), perdele pentru ușile altarului, tetrapoduri de lemn, măsaie pentru tetrapoduri, măsaie pentru sântul prestol, chivoturi de lemn și de argint de China, pocale pentru apă și vin, clopoșele pentru altar, discuri cu stea, vase pentru mir, litiere, lingurițe pentru sânta cuminecătură, copie, sfeșnice pentru 1, 2 și 3 lumini, sfeșnice pentru ministranți, potire de metal și de sticlă, coroane pentru cununie, cădelnițe, candelice mici și mari, cruci de metal și de lemn, mormântul Domnului pictat pe mătasă și pe damast de păr, icoane sfinte pictate pe pânză, prăznicare pictate pe tinichia și cu cadru de lemn aurit, ripizi de lemn pictate și aurite etc. etc.

Mai departe recomandăm On. public marele nostru asortiment de ornate preoțești complete cu prețul dela 80—1000 cor. făcute cu gust din materii dela fabricile cele mai renumite din Franca așa, că în acest ram putem concura cu ori-care atelier din țară.

Având comande enorme din toate diecezele noastre, rugăm onoratul public, ca să grăbească cu comandarea obiectelor sfinte, ca să le putem efectua pe sfințele sărbători ale învierii.

Observăm, că pentru baldachine, măsaie pentru prestol, tetrapod, perdele pentru ușile altarului, prapori etc. e de lipsă, ca comanda să se facă cu 2—3 săptămâni înainte, indicându-se totodată esact măsura acelor obiecte.

În fine rugăm, ca numele comandatorului și numele comunei sale cu poșta ultimă să fie scrise corect și legibil.

PRĂVĂLIE NOUĂ.

Fodor és Halász

prăvălie pentru pălării, lingerie
și modă bărbătească în

Arad, lângă magaz. Neumann M.

Mare asortiment de

pălării

engleze, italiene și din patrie.

Specialități în cravate.

Cele mai bune

mănuși și ciorapi trainici.

Betișoare de promenadă, umbrele, portmoneuri și portțigarete elegante, etc. etc.

Trusouri pentru bărbați,
gata și la comandă.

Comande din provincie se efectuează prompt.

Prețuri fixe. — Serviciu excelent.

Telefon intra și extraurban 457.

Mi-am deschis

prăvălie de coloniale și
delicatese,

aranjată și asortată de un nou
stil modern în

Arad, piața Libertății
(Szabadség-tér.) Palatul Rádasy.

Depozit permanent în: Șunci de praga, pește, sardele și conserve. Cărnuri, mezeluri, tot felul de unt și brânzeturi, șampanie, vinuri și coniacuri franceze și ungurești, ape minerale și medicale proaspete. Ceai rusesc, cafea și rom de Jamaica, fructe sudice și zarzavaturi, delicatose din țară și străinătate. Serviciu culant, solid și grabnic.

Cu deosebită stimă:

Hoffmann. Ottó

Boğat asortiment de
Parfumerii de Paști

dela 30 fil. până la 30 cor. de toate prețurile, mirosurile și calitățile .:

<p>Fabricațiuni de :</p> <p>Crown Perfumery I. & E. Atkinson, E. Rimmel London</p>	<p>Houbigant, Roger & Gal- : let, Piver, Guerlain, : Pinaud, Soc. higienique, - Violet, Bourjois & Co. - Paris.</p>	<p>Lohse, Wolf, Kiel- hauser, Mülhens și alte mărci re- numite.</p>
---	--	--

Specialitate:

Essențe de mărgăritare, trandafir, vioarele etc.

De Dralle. (Extract fără alcool).

<p>Apă de colonia originală și fabricațiune proprie, apă de colonia de Mülhens cu miros de vioarele, trandafir, și mărgăritare provăzute cu dupuri stropitoare, — foarte practice pentru stropit. —</p>	<p>Cele mai fine extracte franceze pentru lichioruri, cu cari se pot prepara lichioruri de cea mai bună calitate în casă, pe cale rece.</p>
---	---

Drogueria și parfumeria

la „Crucea roșie“.

Nestor Hanzu

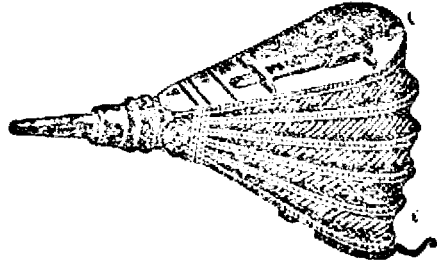
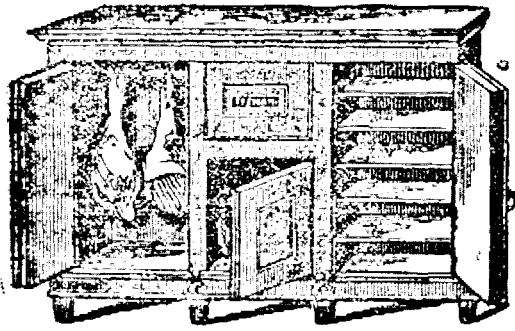
Telefon Nr. 455.

Arad, str. Weitzer János nr. 2.

Telefon Nr. 455.

(Palatul Minorităților).

Seemann József, lăcătuș tehnic, fabricant de mobile de fier, foie de suflat și dulapuri de gheață în Cluj (Kolozsvár) str. Malom nr. 20.

Recomandă
hotelierilor, măcelarilor și în
gospodăria casei

dulapuri de gheață
de la 32 cor. până la 500 cor.

lăcătarilor și faurilor
foi de suflat
excelenți.

măcelarilor, morarilor, comer-
cianților și domniilor

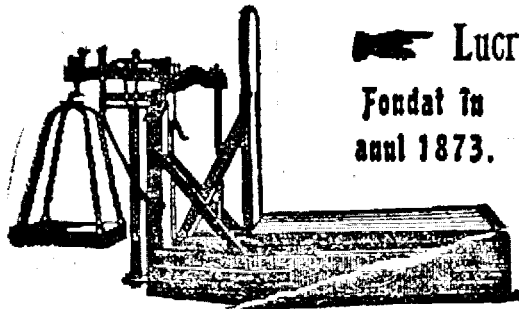
cântare
zecimală și centimală și cântare-
poduri în diferite mărimi.

Institutilor, spitalelor, cafe-
nelor și ospătărilor —
tot felul de

mobile de fier.

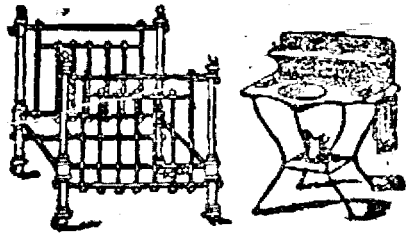
Primește tot felul de lucrări de
lăcătare ș. a. lucrări de fier
pentru zidiri, porți de fier
îngrădire de morminte și
vetre de fier din material
excelent cu prețuri moderate.

Acei cari cer, cu provocare la
ziarul „Tribuna“, primesc cata-
log de prețuri ilustrat gratis
și porto franco.

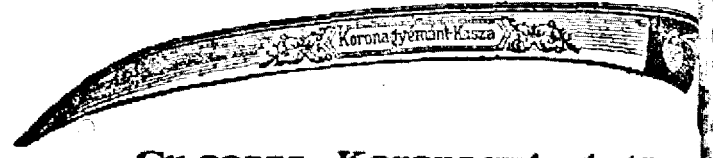

Lucrul bun nu e scump.

Fondat în
anul 1873.

Să ne credeți
că este în interesul D-tre,
dacă comandați — — coasa „Koronagyémant“

Cu coasa „Koronagyémant“

bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din
mant, coase rele sau mel nu se găsească între ele. Pentru trăinicia
bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm.

La comandă de

Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2- 2-20 2-40 2-40 2-60 cor. una se da

Comandele se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă rama

Lengyel Testvérek magazin de

Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Piane și harmonie

In salonul de pian

F.A. Kauffmann

Sibiu, Gr. Ring

se vin piane numai de la firmele cele mai renumite

„Zeitter și Winkelmann“, Braunschweig.

F. Robert Reinhold, Viena. Belehradek, Viena

„Lauberger și Gloss“, Viena. Kotykievicz, Viena

A. Petrof, Königrätz-Viena. Estey-Organ, Londra

Reparaturi speciale solide și garantate

MOBILE BUNE

cu prețuri favorabile

se găsesc în fabrica de mobile a lui

Reisz Miksa

Békéscsaba.

în

Nagyvárad

Sas-utca Nr. 7.